

PULAKANKURAM പുളകങ്കുരം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

നാലപ്പാട്ട് നാരായണമേനോൻ.

NALAPPATTU NARAYANA MENON

പ്രസാധകൻ:

സി. പി. ഗോവിന്ദൻ നായർ, ബി. എ; എൽ. റി.

1108

1928

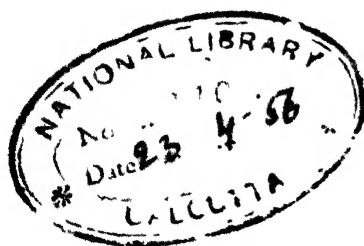
മംഗളോദയം പ്രസ്സ്, തൃശ്ശൂർ.

Copyright, Valapatt Narayana Menon, 1928.

All rights reserved

(First Edition)

അവതാരിക

ശ്രീമാൻ നാലപ്പാട്ട് വാരായണമേനോൻ ഇതിന് എത്രയോ മുമ്പുതന്നെ അനുശാസനമായവിധം തന്റെ കവിയശസ്സു മലയാളത്തിന്റെയും പ്രതിഷ്ഠാക്ഷിണത്തിലിരുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ വായനക്കാരുമായി പരിചയപ്പെടുത്താൻ ഇവിടം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതു കേവലം ധർമ്മമാണ് പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു കാവ്യസഞ്ചയത്തിന്നു ഞാൻ അവതാരികയായിത്തീർന്നാൽ ഒരു ക്ഷണമായാലും ആവശ്യമായിരിയ്ക്കും. അവധി കൊല്ലങ്ങളോളമായി നാലപ്പാട്ടിനോട് അടുത്തു പരിചയിക്കാൻ ഇടവന്നിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വായനക്കാരിൽ പലർക്കും സാധിച്ചിട്ടില്ലാത്തവിധം, കാവ്യതയയും ജീവിതത്തേയും നോക്കി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാസ്തവഭിപ്രായം മനസ്സിലാക്കാൻ ഏറിയില്ല കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നാണ് എന്റെ ഒരു ഞായറും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത ആസ്വദിക്കാൻ അങ്ങിനെ ഒരുവിധം ഏതുകണ്ടാവശ്യമാണെന്നതിന്നു, 'ദൂർഗ്രഹത്' എന്ന ദോഷം ചിലർ അതിന്നുരോപിക്കുന്നതുതന്നെ ഒരു തെളിവാണ്. അതിനാൽ കവിതയെപ്പറ്റി, അഥവാ ജീവിതത്തിൽ കവിതയ്ക്കുള്ള സ്ഥാനത്തെപ്പറ്റി, നാലപ്പാടന്നുള്ള അഭിപ്രായം അപൂർണ്ണമായിട്ടെങ്കിലും ഒരു സൂചിപ്പിച്ചുവെക്കുകയാണ് ഞാൻ ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാസ്വഭാവത്തിൽ വായന

കാഷ് ഇതുകൊണ്ട് അല്പമെങ്കിലും എളുപ്പമുണ്ടാകുന്ന പക്ഷം ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി.

“ഏറ്റവുമധികം ഭംഗിയുള്ളത് ഏറ്റവുമധികം ഒരാളെടുത്തില്ലെന്നു” എന്ന് ഒരിംഗ്ലീഷുകവി പറയുന്നുണ്ട്. നാലപ്പാടൻ നമ്മുടെ എല്ലാ കവികളിൽനാനും ഒരപ്പൊട്ടിൽക്കൂടെ അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ഒരു സ്വതന്ത്രകവിയാണ്—ഒരു കവിയും ആത്മജ്ഞാനിയും ആന്തരമായ പ്രേരണകൊണ്ടെ അദ്ദേഹം തുവലെടുക്കാറുള്ള ആന്തരമായ ഒരു വികാസാവേശത്തിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം കവിതാഭാവം സ്വാഭാവികമായി കൈവരിച്ചിട്ടുള്ളൂ (പുഷ്പകാങ്കരം എന്ന പേർകൊണ്ടു ഇതു സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ) മറ്റുള്ളവർ ചെയ്യുന്ന ഗുണഭോഷ നിരൂപണത്തിൽ അദ്ദേഹം ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുറ്റും അതിർക്കോട്ട കെട്ടാൻ ഒരു നിരൂപകനും ശക്തനല്ല. ജീവിതത്തിലെമ്പോഴും കവിതയിലും അദ്ദേഹം ആരാധിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ ആധ്യാത്മികതകളാണ്: എന്നാൽ നാലപ്പാടന്റെ കവിത കർമ്മധികം ആലോചനാപരമത്രേ. അദ്ദേഹം എഴുതുന്നതു വിചാരശാലനാകു വേണ്ടിയാണെന്നതിന്നു തർക്കമില്ല. ഇതും അദ്ദേഹത്തിന്നുപകരണമായ നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ അപൂർണ്ണതയും കൂടിയായപ്പോൾ, അല്പം ചിലരുടെ ആന്തരമായ ആരാധനത്തോടുകൂടെ ദർശനാത്മക നാലപ്പാടന്റെ കവിതയിൽ ആത്മാവിതരമുയിർന്നു.

നാലപ്പാടന്റെ നില മരോല്ലവരിൽ നിന്നും ഒഴി
 ഞ്ഞിട്ടാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഞാൻ വിവരിയ്ക്കട്ടെ. പണ്ടു
 ഞ്ഞെ മലയാളകവികളെ സ്മരിയ്ക്കുമ്പോൾ, ഒന്നാമതു തൃഞ്ച
 നം രണ്ടാമതു കഞ്ചനമാണ് നമ്മുടെ സ്തുതിപഥത്തിലെ
 തുണ. തൃഞ്ചനാചാര്യൻ ഒരു മഹാകവിതന്നെ. എ
 ന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാകവിത്വം തികച്ചും വെ
 ലിപ്പെട്ടതുവാൻ അക്കാലത്തെ ജനങ്ങളുടെ അവസ്ഥ
 വിശേഷം അനുവദിച്ചില്ല; ആളുകൾക്കു കേൾയുണ്ടാക്കി
 കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു അത് ആ കൃത്യ
 ത്തിൽ എഴുത്തച്ഛൻ വിജയംതന്നെ നേടിത്തന്നു. കഞ്ചൻ
 നമ്പ്യാരാകട്ടെ, ആളുകളെ ചിരിപ്പിച്ചാണു് അ
 ധികം ശ്രമിച്ചത്. അതിന്നു് അദ്ദേഹം തന്റെ കവിത
 യെ പലപ്പോഴും ആദാസംകൂടിയായി തോന്നുന്ന മട്ടിൽ
 തുളിക്കിച്ചിപ്പിച്ചും കൊണ്ടിരുന്നു. കഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ
 കോമളങ്ങളായ കിളിപ്പാട്ടുകളെ ഞാൻ വിസ്മരിയ്ക്കുന്നില്ല
 എന്നാൽ അവ സംസ്കൃതാലങ്കാരികന്മാരാൽ കെട്ടി
 ഒപ്പാക്കപ്പെട്ട കൽത്തുറകിൽ കിടന്നു പുരണ്ടു ചൊല്ലു
 കയാണു് ചെയ്യുന്നത്. അന്നേത്തെ പരിതഃസ്ഥിതി നോ
 കുമ്പോൾ, ഇതിൽ അതുളതപ്പെടാനില്ലെന്നു സമാധാ
 നിയ്ക്കാം. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ അടുത്ത
 കാലത്തെ കവികളും ആ തുറകിൽ നിന്നു വിട്ടുപോവാൻ
 ശ്രമിച്ചില്ലെന്നതും ഇരിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്നേത്തെ പല കവിക
 ൾ കൂടി ആ അസ്ഥതന്ത്രത്തിൽത്തന്നെ ചുരുങ്ങുകിട
 ക്കുന്നതിലാണു ഏറെ സങ്കടം. സംസ്കൃതം മാത്രം എ
 ന്നതു വിട്ടു മറ്റു ചില സംസ്കൃത ഭാഷകൾ കൂടിയും,

കേരളത്തിലെ ഏതൊരു വിട്ടു മറ്റു വല ചരിച്ച് കൃതരാജ്യത്തിലെ സംപ്രദായങ്ങൾ കൂടിയും, മനസ്സിലാക്കുവാൻ സൗകര്യമിരുന്നാൽ ഈ മാന്യന്മാർ തങ്ങളുടെ കവിതാ ദേവിയെ കരളാക്കി വിസ്താരമുള്ള ഒരു വാസഗൃഹം കല്പിച്ചു കൊടുക്കാത്തതു കഷ്ടം തന്നെ.

ഈ മലയാളകാവ്യകർത്താക്കന്മാരുടെ അടുക്കൽ എന്തിനുള്ള വലിയ സുഖം തോന്നാറില്ല. അവരുടെ കവിത ജീവതത്തിൽ നിന്നു ദൂരെപ്പെട്ടിട്ടാണ്. പ്രാവീണ്യം നവഭാവങ്ങളുടെ ഏതു താം രൂപഭേദങ്ങളേയും അവർ തൊടാതെ വാടുന്നു. മതത്തെയും സദാചാരത്തെയും സദാസ്ഥിച്ചുള്ള ചില ഇറുകിയ മർദ്ദമുഷ്ടികളിലേയ്ക്ക് അവർ തലയും തിരകിട്ടുടുന്നു. മറ്റൊന്നുതന്നെ ഗുണമിടുന്നാകും, മനോഹൃതത്തെയും പ്രവണതത്തെയും വാറിയുള്ള ഈ മാതിരി കെട്ടുസ്തംഭങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിട്ടുള്ള കോട്ടകെട്ടൽ കവിതയിൽ തികച്ചും ആക്ഷേപാർഹമാണ്. കലകൾ ആദിപരമ്പരയുള്ളതാണെന്നു തത്ത്വത്തെ ഞാൻ തീരെ എതിർക്കുന്നില്ല. “കവിത ജീവിതത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലാതെ ജീവിതം കവിതയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുകയല്ല.” ഇതും ശരിയാണ്. പക്ഷെ ജീവതത്തിന്റെ വെറും ഛായയെടുത്തു കൂടിട്ടുവെച്ചതായിട്ടുള്ള കവിത; അതും അപൂർണ്ണതയാണ്. മാനസികമായും ആത്മീയമായും മാനുഷമായും അമാനുഷമായും ഉള്ള വല ശക്തികളേയും പ്രേരണകളേയും കേവലം വിസ്മരിച്ചു കളഞ്ഞു ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ ഒരു ലോകരംഗത്തെ മാത്രം പകർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും കലാവിമുക്തർ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതിന് കാരണമല്ല.

അതിരിയ്ക്കട്ടെ. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ കവിത—മറ്റൊരു കവി വള്ളത്തോളിനു മലയാളഭാഷ എങ്ങനെയെന്നതിനെപ്പറ്റി പറയട്ടെ—തികച്ചും പ്രത്യുഷ്ടമായ ഒരു നൂതനാവർത്തിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വള്ളത്തോൾ ഒന്നാമതായി ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെ പുനഃജന്മംപെടുത്തു പുതുക്കപ്പെടുത്തി. ഇന്നുദ്രാവിഡം ഉപയോഗിക്കുന്ന ദ്രാവിഡവൃത്തം അയ്യയുടെ ആന്തരമായ ശ. തിര്യ്യം, സുഗതയ്യം, തുലോം യോജിച്ചതാണ്. മേടം, പുരാണം, ബൈബിൾ, കർവൻ, ചരിത്രം, ഐതിഹ്യം എന്നിവയും ഒരു പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയ്ക്കു വിഷയമായിക്കാണു്. സമുദായികാഭിരുചി, പാവങ്ങളുടെ ദൈവികസ്ഥിതി, പ്രകൃതിയുടെയും വർത്തമാനങ്ങളുടെയും ചില നിഴലുപേക്ഷകൾ, നമ്മുടെ അസ്വസ്ഥത, മനുഷ്യാധിപത്യം, വൈദികത, വർഗ്ഗീയമത്സരങ്ങൾ—ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ അപ്പോൾ ഒരു വികാസാവസ്ഥയിലേയ്ക്കുയർത്തുകയും ചിന്താപ്രവാഹം സംഭാവനയായിത്തീർന്നു കേൾക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവയിൽ നിന്നല്ലാതെ മനുഷ്യവേദത്തിന്റെ സഹോദരമായ നിശ്ശബ്ദഗീതത്തെ അദ്ദേഹം കേൾക്കുന്നു.

പ്രകൃതിയും അദ്ദേഹത്തിനു പലപ്പോഴും കവിതാവിഷയമാകുന്നുണ്ട്. മറ്റുള്ളതുകൊണ്ടു തൊപ്പിവെച്ച പർവ്വതങ്ങൾ, തള്ളിയൊലിക്കുന്ന മലഞ്ചോലകൾ, തേങ്ങങ്ങളോടും വയലുകളോടുംകൂടി പ്രശാന്തങ്ങളായ നാട്ടുപ്രദേശങ്ങൾ, ഭൂമിയിലും ആകാശത്തിലും പാറിക്കളിക്കുന്ന പക്ഷികൾ.

കവിത, വേനൽക്കാലം, ചന്തമേറിയ പ്രഭാതം, തിളക്കമുള്ള സായങ്കാലം, മഞ്ഞുകാലം, പേമഴ, — പലതും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവനാശക്തിയെ ഇളക്കിവിടുകയും, എല്ലാ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളും ഒരുമിച്ചുകൂടിയതിലധികം തത്ത്വങ്ങളെ ആ കവികലഗുരു കാവ്യമുഖന നമുക്കുപദേശിച്ചതും ചെയ്യുന്നു. “എന്തെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവെടുത്ത് അതിൽ സകലവും കാണാറാകുന്നത്” താന്തിയെപ്പോലുള്ളവർക്കുണ്ടെന്നു ടെയ്ലർ പറയുന്ന ആ “അപായകരവും അതിവേഗവും” വരായ ശക്തിവിശേഷം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. ഈ ഭൗതികവസ്തുക്കൾക്കുള്ളിൽ തികച്ചും ചൂഴ്ന്നിരുന്നോടോമ്പാർ, ഈ ദുശ്ശലോകാന്തർഗതതയ്ക്കുള്ള യഥാർത്ഥലോകം കവി നമുക്കു കാണിച്ചുതരുന്നു. മിന്നവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു വിറഞ്ഞ ഈ ലോകത്തിൽ ലൗകികവും മാറാസികവുമായ ഒരു ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ളപ്പോൾ കവി കണ്ടുവന്നിരുന്നു. “ഒരു കമ്പയില്ലാത്ത വാണിജ്യം” എന്ന് അദ്ദേഹത്തെ നാമകരണംചെയ്തതുകൊണ്ടാണെന്നു തോന്നുന്നു; എന്നാൽ വളരത്തോളം കട്ടെ ആ കമ്പയില്ലാത്ത വിണയ്ക്കു കമ്പി കെട്ടിത്തന്നു.

കവനവിഷയങ്ങളുടെ എന്തൊരു സമ്പത്ത്! അതിന്റെ നിർമ്മാണചാതുരിയോ അതിലും അപാരം! ആത്മദുഃഖങ്ങളെ ഏഴുതുകാണിയിരുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇലികളെ താതൊരു തൊണ്ടുകളും, നിത്യമുഴക്കുകളും, ആചാരപ്പിരികളും, തടയുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ

സാധകർക്കു താതൊരലങ്കാരമാണെന്നും ചുരുക്കത്തിൽ
 ഒന്നിപ്പു അനിവാര്യം, ഗണപതി, ശിഷ്യൻ മകനും,
 മഹാപാതകിയും എന്നിങ്ങനെയുള്ള പലതിലേയും കഥ
 കഥാവിതി എത്ര നിസ്തർക്കം! അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ
 സകാശ്യങ്ങൾ—അഥോ, മുത്തശ്ശിമാരുടെ പഴക്ക
 പോലുള്ള പണ്ടത്തെ പാണ്ഡകവൃത്തിയുള്ള വൃത്ത്
 സം! - മനുഷ്യഹൃദയത്തിലെ ഭാരം വികാരത്തെയും എ
 ത്ര സ്തംഭമായ, മഹാമരമായ, വെച്ചു കാണിക്കുന്നു. അ
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ വൃംഗങ്ങളും, ധ്വനികളും, വാക്കുകളും
 മറ്റൊന്നെങ്കിലും പാടില്ലാത്ത മഹാസൗന്ദര്യവും, ന
 തിനാശങ്ങളും വായനക്കാരുടെ ഭാവനാബലത്തെ തട്ടി
 യെന്നതിൽ കൂടെ കൊണ്ടുവരുന്ന പ്രാചീനകൃതികളോ
 ന്നൊന്നെ ഇതു ചെല്ലു കാണുന്നില്ല.

വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയ്ക്കും, അതോടുകൂടി മല
 താളകവിതയ്ക്കും, ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ സമ്പന്നമുഖമായ
 പരിവർത്തനം ഇവിടെ നാം അനുസ്മരിച്ചു കഴിയും.

കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു തുട
 ന്നിയ പാശ്ചാത്യപരീക്ഷാരത്തിനേയും പാശ്ചാത്യപരി
 ജ്ഞാനത്തിന്റെയും ശക്തിയായ പ്രചാരം അറവയി
 കാലമായിട്ടുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ധാർമികവും സാമൂഹികവു
 മായ പരിവർത്തനത്തിന്റെ അഗാധഭാഗവുമായി കൂട്ടി
 കൂടി ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ക്രമാനുക്രമമായ പ്രചാരം—അ
 ത്തന്റെ എല്ലാ ദൈവികതയും—എല്ലാത്തരം പാ
 ശ്ചാത്യവിചാരങ്ങളെയും ഇന്ത്യയിലേക്കു കടത്തിവിട്ടു. പ

ഈ ഇന്ത്യയെ ഇംഗ്ലണ്ടാക്കിത്തീർക്കലിന്നു, ഹിന്ദു ഇന്ത്യയെ ക്രിസ്ത്യൻ ഇന്ത്യയാക്കിത്തീർക്കലിന്നു, വിലങ്ങനെ മറ്റൊരു പ്രതിചലനം ഹിന്ദുക്കളുടെ അന്ധവിശ്വാസത്തെ അടിച്ചുടച്ചുകൊണ്ടും, ഹിന്ദുക്കളുടെ ശാശ്വതാശംഭുക്കളെ വിണ്ടു തട്ടിപ്പടച്ചു കൊണ്ടും, പുറപ്പെട്ടു ഇവയുടെ ആവർത്തനം ആ ദാസ്യമേന്മയിന്റെ റിപ്പോർട്ട്, ഒരു പതം വരുത്തി. ഇന്ത്യയിലെ ധാർമികശുദ്ധയുടെ പുനരുദ്ധാരണവും പാശ്ചാത്യചിന്തകളുടെ ഇന്ത്യയിലുള്ള പ്രചാരവും കൂടി വിചാരശീലമായ ഏതിനുകാരന്റെയും മാനാഗതിയെ ഒന്നു മാറ്റിവെച്ചു ആ കൂട്ടത്തിൽ നാട്ടുകാരികളും ഒരു തിരിച്ചിൽ തിരിഞ്ഞു. വാദശീല സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനം ഞ്ചിലെല്ലാം കലാകൾക്കു തുടർച്ചയുണ്ടായി; അവർ അവയിൽ നിന്നു ഉല്പേദിച്ചുയരുന്ന കലകൾ കൈയൊഴുപ്പുതരി ഭൂതകാലത്തിന്റെ വെളിച്ചംഭാഗ്യത്തിൽ—ഇന്നില്ലാത്ത ചില ഗുണങ്ങൾ അതിലുണ്ടെങ്കിലും—കയ്യിട്ടു തപ്പിക്കാണ്ടു കാലം കഴിഞ്ഞുനീങ്ങിന്റെ പ്രയോജനത്തുപ്രകാരം കുറച്ചുകൊണ്ടു അല്ല ചിലകൊലും മറന്നുപോയി അതിനെ ലോകത്തിന്റെ ഭാഗം ഭാഗവും തമ്മിൽ അകത്തിനിത്തിയിരുന്ന വാസ്തവങ്ങളെല്ലാം ഒരു സാഹിത്യസംബന്ധിയായ, ഒരു മനുഷ്യസംസ്കാരപരമായ, ഐക്യപ്രവാഹത്തിൽ ഉടഞ്ഞുപോയി.

ഈ ഐക്യബോധത്തോടുകൂടി ജീവിതത്തെയും, പ്രപഞ്ചത്തെയും കുറിച്ച് എല്ലാ രാജ്യത്തുമുള്ള പുരുഷകളും

കലാവിദ്യകളെ ഒരു രൂപഭേദപ്പെട്ടതാക്കി തുടങ്ങി. കഴിഞ്ഞ ഒരിരുപതു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽവെച്ച്, പാശ്ചാത്യവേഷസ്ത്രജീവിതത്തിൽ കാണുന്ന അറിവുപോലും ലോകപരിചയത്തിനും വളരെ കാവ്യനിർമ്മാണത്തെയും കാവ്യനിരൂപണത്തെയും ശക്തിയാട്ടുകൾ ബാധിച്ചുവന്നു. ഒരു മതത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാകാത്ത പ്രാവർത്തികജ്ഞാനം മനുഷ്യകുടുംബപ്പെട്ടു. അതുകൂടെ, പുരാതനമതത്തെ പണ്ടേക്കാൾ, മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളേക്കാൾ, മനുഷ്യഹൃദയത്തിന് ഉത്സാഹകരവും ആശ്വാസപ്രദവുമായിക്കണ്ടു. പാശ്ചാത്യവേഷം ഗോചരമായി ചില സത്തുകളും അറിവുകളും മനുഷ്യൻ കണ്ടെത്തുകയായി. ഈ പരിവർത്തനത്തെ വിലവെച്ചാൽ, അഹംഭാവംകൊണ്ടോ, പഴയതിനോടുള്ള അതിപ്രതിപത്തികൊണ്ടോ, ഒരാൾ കവിയാ നിരൂപകനോ ആവാൻ നോക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ നിശ്ചയമായും അജ്ഞാനം വിസ്തീയമാണ്.

ഈ ചരിത്രസംബന്ധമായ വിവരണം മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടും, മലയാളകവിതയെ ഉജ്ജ്വീലിപ്പിച്ചുകയും നാലപ്പാടരിൽ ഒളിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്ന കവിതാജന്മത്തിനെ ഉത്തേജിപ്പിച്ചുകയും ചെയ്ത വള്ളത്തോളേടുള്ള കൂട്ടുകെട്ടിനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടും, നമ്മുടെ കവിതയെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയെയും നോക്കിക്കാണുന്നതാവശ്യമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു. എന്റെ അവതരിപ്പത്തിലെ ഈ ഒരു ഭാഗം കർമ്മധികം നിണ്ടുവെങ്കിലും, ഇ

നോക്കൂ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ കാണുന്ന പുതുപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ പൊതുവായും, നാലപ്പാടൻ കവിതാരികളെ സവിശേഷമായും കാണിച്ചാക്കുന്നതിന് ഇത് ഒരു ശ്രവശ്യാമരണമെന്നു ഞാൻ പറയും.

നാലപ്പാട്ട് നരായണമേനോൻ കോല്ലം 1968-ൽ വെണ്ണാനിത്തലൂക്കിൽ ഒരു കുഗ്രാമമെന്നു പറയാവുന്ന അങ്ങത്തോട്ട് (വന്നേരി) മുഖ്യ സാഹിത്യത്തിലോ മറ്റു കലാവ്യക്തികളിലോ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തില്ലാത്ത ഒരു അന്തരം കടന്നുപോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയിൽ നല്ല വിദ്യാഭ്യാസം വളരെ വേഗത്തിൽ, യാതൊരു സർവ്വകലാശാലാപരീക്ഷയിലും ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി, അവസാനിച്ചു. അങ്ങിനെ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം എല്ലാത്തരം വ്യവസ്ഥിതതപരത്താടും മല്ലടൻ തുടങ്ങി അതു നന്നായിതാനും ട്രൂറിനെപറ്റി കസിൻസ് പറയുകയുണ്ടായപ്പോലെ “അദ്ദേഹം ഒരു ജീവിതമാണ്; അല്ലാതെ ഒരു വ്യവസ്ഥിതതപരല്ല.”. പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നും പരീക്ഷകളിൽനിന്നും കട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ രക്ഷപ്പെട്ട കിട്ടിയതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധി സങ്കുചിതമാകാതെ കഴിഞ്ഞു. അതേവരെ യാതൊരു നിസ്സാരവായന വരുത്തിയതും വേണ്ട സൗകര്യം അതുകൊണ്ടേദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. ഇന്നദ്ദേഹത്തിനെത്തിയിട്ടുള്ള വായന അപാരമാണ്. ഉത്സാഹപരമായ മനസ്സ് ആ വിധം ശേഖരിച്ചു പോരുന്ന വായിച്ചറിവിനെ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിവിശേഷം വകതിരിച്ചു പ്രധാനം പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതിനെ സ്വീകരിക്കുകയും, അങ്ങിനെ പ്രവർത്തനത്തിലെ ഏതു പരമാർത്ഥതയും ഈശ്വരത്വത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളാൻ ഒരു ഐക്യബുദ്ധിയെ അനുകൂലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

കാഴ്ചയിൽ നാലപ്പാടൻ ഒരു സുകുമാരശരീരനും, തന്റെ ചെറിയ കൈവാലകൾക്കുപാലെ സൗമ്യസ്വഭാവനമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണത്തിൽ ഒരോരുത്തനും, ഒരു പ്രസാദവും, സൗമ്യമെങ്കിലും ഉള്ള പ്രഭാവം രസികതപ്രദമാണ്. അദ്ദേഹം അത്യാധികം മയ്യോടെ നോക്കുന്ന ഭാവവും, ശബ്ദത്തിലും, ആംഗ്യങ്ങളിലും, മറ്റു പെരുമാറ്റത്തിലും, ക്രോധകരമായുള്ള ആലോചനയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏതു പ്രവൃത്തിയിലും പരിഭ്രമമില്ലായ്മ സവിശേഷമായിട്ടുണ്ട്.

നന്നെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം ഭാവിയിലെ തന്റെ സുഹൃത്തും ഉപദേഷ്ടാവുമായ വള്ളത്തോൾ മഹാകവിയോടു പരിചയപ്പെട്ടു. ആ ഷണ്ഡം മുതൽക്കു ആ രണ്ടു പേരിലും അകുറിച്ചുപോന്ന അതിദൃഷ്ടിയും, ഗുണശിഷ്യപ്രതിപത്തി എന്നു പറയപ്പെട്ട, മനോഹരമായ ഒരു വിശിഷ്ടകാവ്യമാണ്—അതേ, അതിന്റെ ഏതൊരേറ്റം വായിച്ചുനോക്കാൻ സൗകര്യമുണ്ടായിട്ടുള്ള ഏതൊരുവനെയും ആനന്ദഭരിതനാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു രസോത്തമകാവ്യം! അതിന്നു ശേഷം അവർ രണ്ടുപേരുംകൂടി മലയാളത്തിൽ പലേടത്തും, മലയാളസാഹിത്യത്തിലെന്നപോ

കല, സഞ്ചരിച്ചു. ഇന്നു പേരെടുത്തിട്ടുള്ള എല്ലാ സാഹിത്യകാരന്മാരുമായി അവർ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എല്ലാവരുമായി സാഹിത്യപരമായ അഭിപ്രായവാനിമയം അവർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും മേലേക്കിടയിലുള്ളതെല്ലാം അവർ ഒരുമിച്ചു നോക്കി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. മണ്ടുപേരടേയും പ്രതിഭ അസാധാരണമായതുകൊണ്ട് അവർ അവയെ വേണ്ടതുപോലെ അറിഞ്ഞാസ്വദിക്കുകയും ചെയ്തു. വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന “പാശ്ചാത്യ” ഗയങ്ങൾക്കു നാലപ്പാടനും, നാലപ്പാടന്റെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന സംസ്കൃതഭാഷാഗുണങ്ങൾക്കെല്ലാം വള്ളത്തോളം അന്യോന്യം കുറപ്പെട്ടിട്ടില്ലേ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു.

നാലപ്പാടന്റെ ചെറുപ്പകാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള മറ്റൊരു പ്രധാനസംഭവം ‘ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘ’ത്തിലേയ്ക്കുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവേശനമാണ്. അദ്ദേഹം തന്റെ സഞ്ചാരങ്ങൾക്കിടയിൽ പലപ്പോഴും കോഴിക്കോടു ചെന്നിരുന്നു. അക്കാലത്തു ബ്രഹ്മഗ്രീ മഞ്ചേരി രാമയ്യരുടെ ചേതുതലത്തിൽ ഉജ്ജ്വലമായി നടന്നിരുന്ന കോഴിക്കോട്ടെ ബ്രഹ്മവിദ്യാശ്രമം ബുദ്ധിയും ഉത്സാഹവുമുള്ള മലബാറിലെ എല്ലാ ചെറുപ്പക്കാരേയും ഗർഭിയിൽ ആകർഷിച്ചു പോന്നു. ഇപ്പോൾ ആ സംഘാംഗം എന്ന നില നിന്നുപ്രകാരമില്ലെങ്കിലും, ആ സംഘവുമായുള്ള സമ്പർക്കം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതഗതിയ്ക്ക് ഒരു വലുതായ മാറ്റം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അന്നോക്കെ ഏതാണ്ടു നി

ശിശുവരമതത്തിന്റെ വകത്തു ചാഞ്ചാടിയിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് ആ സംഘപ്രവേശം ആത്മീയവിഷയത്തിൽ സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധ ചെപ്പിച്ചു. ഒരു രണ്ടു കൊല്ലം കൊണ്ടു സംഘംവക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതെല്ലാം അദ്ദേഹം പഠിച്ചു. ബ്രഹ്മചിത്രാസംഘത്താൽ പുനരുദ്ധാരണംചെയ്യപ്പെട്ട എല്ലാ 'ആയുതത്വ'ങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു കൈവശപ്പെട്ടു. അക്കാലത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാണ് "വിലവകാനന്ദസ്വാമികളും", "പൗരസത്യാഭിവ"വും, "ദയാനന്ദസരസ്വതി" എന്ന ആയുസമാജസ്ഥാപകന്റെ ജീവചരിത്രവും, മറ്റും.

ഈയൊരു ഘട്ടത്തിലാണ്, 1991 ഇടവമാസത്തിൽ ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരമാണ്, ഏറിഷ് നാലപ്പാടനമായി പഠിച്ചയപ്പൊൻ ഇട വന്നത്. വള്ളത്തോൾ അന്നു കന്നംകളുത്ത് താമസിയ്ക്കുകയായിരുന്നു. അവിടെ വെച്ചാണ് ഞാൻ നാലപ്പാടനെ കണ്ടത്. ഒരു സുഹൃത്തു ഞങ്ങളെ അന്യോന്യം പഠിച്ചയപ്പൊട്ടത്തി, ഉടനെ അദ്ദേഹം ആദ്യമായി പറഞ്ഞത് ഇതാണ്: "നിങ്ങളുടെ പേർ ഞാൻ സർവ്വതരികോളജിൽനിന്നുള്ള ഇൻറർമീഡിയറ്റ് പരീക്ഷാവിജയികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇയ്യുടെ 'വെസ്റ്റ്കോസ്റ്റ് സ്റ്റേക്കറററർ' പത്രത്തിൽ വായിയ്ക്കുകയുണ്ടായി". അതുതന്നെ പഠയട്ടെ, പിന്നീട് എന്റെ പേർ അച്ചിൽ പതിഞ്ഞത് മമ്പുറകൊല്ലത്തിന്നുശേഷം തിരുവനന്തപുരം 'ഡെയിലിസ്കൂസ്' പത്രത്തിൽ 'കണ്ണു

നിർത്തുജ്ജി'യുടെ വിമർശനമായിട്ടാണ്. അതു മിസ്സിസ് ബൈസൻറിന്റെ 'ഹോംറൂം' ലഘുതയും മഹായുദ്ധവും നടന്നുവന്നിരുന്ന കാലമായിരുന്നു ഡോക്ടർ ബൈസൻറിന്റെ അഭിപ്രായപരിവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റി ഞാൻ ആലോചിച്ചു. ഒരു ഏതോ പരാജയപോയത്, ഉടനെ തന്നെ രാഷ്ട്രീയവിഷയത്തിൽ നാലപ്പാടൻ എത്ര ആലോചന ചെയ്ത അഭിമാനം എന്ന് ധരിപ്പിച്ചു. മിസ്സിസ് ബൈസൻർ ആത്മീയവിഷയത്തിലെന്നപോലെ രാഷ്ട്രീയ വിഷയത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരുവെന്നു ഞാൻ കണ്ടു. അതിനുശേഷം രാഷ്ട്രീയവിഷയത്തിൽ നാലപ്പാടൻ ഒരു ഉൽപതിപ്പുകക്ഷിയായിട്ടേ ഞാൻ എന്നും കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. — പക്ഷെ അത്രയധികം തുറന്നുപറയുന്ന മട്ടല്ല എന്നു മാത്രം. അങ്ങനെ സഹകരണത്വം പ്രസ്ഥാനം വന്നു. ഉടനെ നമ്മുടെ കവി മഹാത്മജിയെ ഗുരുവാക്കി വരിച്ചു. ആ ലോകവന്ദ്യൻ കോളം സന്ദർശിച്ച രണ്ടുവസരത്തിലും നാലപ്പാടൻ അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നു കണ്ടു. നമസ്കരിച്ചു. അതിനെ ഉറപ്പിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇന്നദ്ദേഹം മഹാത്മജിയുടെ പ്രധാനോപദേശങ്ങളെ സശ്രദ്ധം അനുസരിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇക്കാലത്തൊരിക്കൽ വള്ളത്തോളിനുവേണ്ടി മാത്രമായി വിമർശനം യൂഗോവിന്റെ പ്രധാനകൃതിയായ 'ലെ മിസെറബിൾ' (Les Misérables) അദ്ദേഹം ഭാഷാന്തരം ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചു. ഈ സാമാന്യമായി തുടങ്ങിയ ശ്രമമാണ് ഇന്നേതെ 'പാവങ്ങൾ'. വള്ളത്തോൾ യൂഗോവിന്റെ 'വർദ്ധിക്കിയെപ്പോലെ, അഥവാ അതിലധികം

നി എന്നും, ആ ദിവസത്തിൽ എത്തിയെന്നുണ്ടെന്നും ആ ശാസനം കൊണ്ടതെന്നും, നമ്മുടെ സാമിത്വത്തിലെ അർത്ഥവിചിത്രവിലാവകാവ്യമായ “കണ്ണൻത്തള്ളി” വായനയ്ക്കുതന്നെ വായനക്കാർ അറിവുണ്ടെന്നാണ്.

ഈ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾ കണ്ടുകണ്ടു വായനക്കാർക്കു കൈമാറ്റം ചെയ്യാതെയോ എന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ളവർ കുറച്ചു ദിനം, 15—20 വയസ്സിനുള്ളിൽ അന്ത്യമായും സാമിത്വപരമായും ഉണ്ടായിത്തന്ന വിചാരങ്ങളും അറിവുകളും, മിതസ്ഥിതിക്കു നടുക്കുന്ന മാനസികമായും അന്ത്യമായും എന്നല്ല ലോകാതിതരായും മാനസാതീതമായുള്ള ഓരോ സംഭവവും, അനുഭവവും, അത്യാധികം ഉള്ളിൽ തട്ടിപ്പോകുന്ന ഒരു കവിതയെപ്പോലെ എത്രയധികം രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിക്കളയുമെന്ന കാര്യം നല്ലപോലെ ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. ഇനിയും സംഭവമുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ളവർ നാലു പ്ലാടൻ എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്ന ‘സുലോചന’യിലും ‘പുകയിലാമാഹാത്മ്യ’ത്തിലും പിന്നീട് ‘കണ്ണൻത്തള്ളി’യിലും വെളിപ്പെടുന്നതെന്ന് ഒരു പരിശോധിച്ചുനോക്കട്ടെ.

III

‘പുളകാകുര’മെന്ന ഈ കാവ്യസംഭരണത്തിലുള്ള ഓരോ കൃതിയും വെവ്വേറെ എടുത്തു പരിശോധിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു; എന്നല്ല, അതിന്നിവിടെ സ്ഥലവുമില്ല. എങ്കിലും ഈ ചെറിയ ഗ്രന്ഥം ‘കുഞ്ഞു ശ്രീ’ത്തിലെ ചാരുവും അവാസ്തവമായ അനുഭവങ്ങളെ

കുറിയുന്ന ആളുടേയും, 'വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിമുക്തി'യിലെ സാധാരണജീവിതം പാടുന്ന ഒരു സാമൂഹികവിരുദ്ധതയുടെയും നിലയിൽ നിന്ന്, 'ഇന്നത്തെ അമ്മ' 'ഹിതകാരിത്വം' എന്നവയിലെ ആശിഷ്ടമായ സ്വരാജ്യസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രവാചകനും, മടുവൽ 'പ്രേമവികാസമേ വെൽ വൃതാക' എന്നതിലെ ആത്മജ്ഞാനവും, ബാക്കിയുള്ളവയിലെപ്പോലെ സാമൂഹികമായി ജീവതൈക്യം അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു ലോകനിരീക്ഷകനായിക്കാണെന്ന ഉൾകൃഷ്ടപദത്തിലെത്തുന്ന തിന്നിടയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള നാലപ്പാടന്റെ മാനസികപരിവർത്തനത്തെ സൂചകരും രേഖപ്പെടുത്തുന്നതായാണ് പാച്ചു ഇവയിലെല്ലാന്നിലും രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങളുടെ 'ഇംബിച്ചുകൾ' നാം കേൾക്കുന്നില്ല: എങ്കിലും അദ്ദേഹം അത്രമാത്രം ഉള്ളിൽക്കൊണ്ട ഒരു സ്വരാജ്യസ്ഥനാണ്. സമുദായികങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളിലെ കൊടുംപാറ്റകളെല്ലാം നാം കാണുന്നില്ല; ഏകിലും അദ്ദേഹം വിവിധരീതിയും സമത്വരേഖയും മുൻനിർത്തി സമുദായത്തെ ഉടച്ചുവാർന്നമെന്നുള്ള ആളാണ്. ഈ സംഗതികളിൽ അദ്ദേഹം വള്ളത്തോളിൽനിന്നുപോലും അല്പം അകന്നുപിരിയുന്നു വള്ളത്തോൾ തന്റെ കാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ളതും, ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നതുമായ എല്ലാ മുഖ്യസംഭവങ്ങളിലേയ്ക്കും കടക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ റോഷി കൊൾക്ക കണിശരായി കാലനിണ്ണയം ചെയ്യാം. പക്ഷെ നാലപ്പാടൻ ഏതു കാലത്തെയും യോജിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിലാണ് കവനം ചെയ്യുന്നത്; ഒരു പ്രത്യേക കാലത്തേയ്ക്കായിട്ടല്ല. ഇതിനുംപുറമേ, വാചാതിതയ്ക്കെ

മുൻ വികാരങ്ങളുടെ മിന്നലാട്ടങ്ങൾ വള്ളത്തോളിലെന്ന് നോക്കി നാം നാലപ്പാട് നീൽ കാണുന്നില്ല; പക്ഷെ പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും സൃഷ്ടിയ്ക്കുകയും മറുനീ തിടയ്ക്കുകയും ചെയ്ത നോക്കി ശാശ്വതശക്തിയുടെ ചില സാന്നിധ്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്ന കർമ്മത്തോറിയുടെ ദൃശ്യതയും ശബ്ദതയും നോക്കിപ്പാടുന്നുണ്ട്. പ്രകൃതിയുടെ ഭാരമോ ഭാഗത്തെയും ഏതാണ്ടു വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെ നാലപ്പാടനും നോക്കിയിരുന്നെന്ന്. ആ ലോകാത്മികയുടെ നാറ്റം സുരസംഗീതം കേൾപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിനും ചെയ്തിരുന്നു.

പുനാൽ അഭിപ്രായങ്ങളായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'പ്രാണനും പ്രാണൻ', 'ഭാണക്കായ്', 'ഏകലം' എന്നീ പദ്യങ്ങളെ ആശയവിശിഷ്ടത, ഇന്നേത്തെ ആന്തരികമായ ജീവിതബോധം വോലെ, മുൻകാലത്തെ പ്രാപഞ്ചിക ജ്ഞാനവും, പ്രകൃതി, മനുഷ്യത്വം, ദേവത്വം എന്നിവയെക്കുറിച്ചും അടിയന്തരമായി കണക്കാക്കുന്നതായ യഥാർത്ഥബോധവും കൂടിക്കലർന്നതായതാണ്. ഇത്തരം അറിവിന്റെ വശം ആലോചനകളുടെ അഗാധതയും, നാലപ്പാടനോ വള്ളത്തോൾ പ്രസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ കേൾക്കുന്ന നിത്യജീവനാണ്. എന്റെ വാടം.

പ്രകൃതിയിലെ സൂക്ഷ്മശക്തികളെയും, സൃഷ്ടിയുടെ കരുത്തെയും കറിച്ചുള്ള മരണവും അദ്ദേഹം ഈ പണ്ഡിതത്തിന്റെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന അവനവനെയും പ്രപഞ്ചത്തെയും നോക്കി പരിശുദ്ധമായി അദ്ദേഹം കേവലം കർമ്മത്തോറിയായിപ്പോകുന്നു. "ആനന്ദപൂർണ്ണമാക്കി പ്രാപ്തമാക്കിയിരിക്കുന്നതിനാലിപ്രകൃതിയും തത്ത്വത്തിൽ ഉദിച്ചു

ഈ പ്രേമവികാസത്തെ അദ്ദേഹം ചില നോക്കുകക്കാരെ
അതേ അനേകത്തിന്റെ ഏകീകരണത്തിലൂടെ, പ്രേമപര
ണങ്ങളുടെ നാശത്തിലൂടെ, കാണുന്ന അപാരതയുടെ
കേവലരൂപത്തിനുള്ള സുഗത അദ്ദേഹം വരച്ചു ക
ട്ടാൻ നോക്കുന്നു:

“കൂടിയൊപ്പം കൂടിയൊപ്പം നിന്നിരിക്കുക തരം.
ദോഷമില്ലാത്ത മുഖം ദേവം;
ദോഷം പ്രാപ്തം പരിഹരിക്കുക.
തോഷം പ്രാപ്തം പ്രാപ്തം പ്രാപ്തം;
എന്തൊരു അച്ചുതൊഴിലായിരുന്നു പ്രാപ്തം.
പ്രാപ്തിയുണ്ടായിരുന്നോ പ്രാപ്തം.”

ഈ പ്രേമവിചാരം അനശ്വരമാണ്. കാലത്തി
ന്റേ അതിന്റെ മിന്നുന്ന നെറിയത്തടത്തിൽ ചാലിക്കാൻ
വയ്യ. കവി വിവരിയ്ക്കുന്നു.

“ആനയെ നി താരമാറ്റമുണ്ടാക്കുക
നായതിലല്ല പൊഴിച്ചിട്ടില്ല.”

ഈ പ്രേമം പ്രവഞ്ചൈകൃത്തിന്റെ മഹാന നാ
മം, അല്ലെങ്കിൽ മഹാന രൂപം, മരുന്നാണ്. ഈ ഏ
കത്വത്തിന്റെ ശാശ്വതതയെ അദ്ദേഹം തന്റെ
ഭാവനാശക്തികൊണ്ടു കാണുന്നു. ചില കാലങ്ങളിൽ,
ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ, വ്യക്തിപരമായ ജീവിത പ്രവ
ർത്തി മുഴുവനുമായി വികസിപ്പിക്കുകയും, അപ്പോൾത്തന്നെ
പ്രവഞ്ചമെല്ലാം ആ വ്യക്തിയിലേയ്ക്കു സങ്കോചിപ്പിക്കുകയും
ചെയ്യുന്നതായി അദ്ദേഹം ചർച്ചിക്കുന്നു. മിന്നത്തോളം
സകല വസ്തുക്കളും ഏകത്വമെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന
തായ്ക്കു കമ്പികളെന്നപോലെ ഇണങ്ങി, കരം കരം

ശ്രീകൃഷ്ണനെ ഉദിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ഏകത്വത്തിലുള്ള ആനന്ദം അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുകയും, അതിന്റെ അപാരതയ്ക്കായി ആത്മിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

“എന്തൊരു കഷ്ടപ്പാടായിരിക്കുമിത്.
അകലത്തു പ്രാപ്തമാകാൻ
നിഷ്കാലനായിത്തീരാനും, ഏ,
നിഷ്കാലനായിത്തീരാനും!”

ഇതാ നിഷ്കാലനാകേണ്ടതാണെന്നു,
നിർവ്വേദം പ്രാപ്തം, ഏ!”

ഈ ഏകത്വത്തിന്റെ നിഗൂഢത, ട്രൂർ വായം പോലെ, ‘എത്രതന്നെ നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകിയാലും വെളിപ്പെടാവുന്ന ഒന്നല്ല’. എന്നാൽ അതിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കവി ആഹ്ലാദം കൊൾകയും,

“പുഷ്പങ്ങൾക്കും പൂക്കൾക്കും
പൂർണ്ണമായും തെല്ലാണെന്നു പറയേ!”
എന്നും

“അന്യമായിട്ടും നിർവ്വേദമുള്ളതാണെന്നു
അന്നു കൊൾകേണ്ടതാണെന്നു പറയേ!”

എന്നും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ ഏകത്വം തന്റെ ഉള്ളിൽ എത്രമേൽ തിളങ്ങുന്നുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം ‘ഓണക്കാഴ്ച’യിൽ വീണ്ടും പറയുന്നു:

“അപ്പോൾ പൂക്കൾക്കും പൂക്കൾക്കും
അപ്പോൾ പൂക്കൾക്കും പൂക്കൾക്കും,”

ഏകതാപരനെന്നു തത്ത്വത്തിന്നു

മുഖമുണ്ടാകുമെന്നൊക്കെ.

* * * * *

അവസാനമെന്നു കാലമുണ്ടായിട്ടും, അതിന്റെ അവാ-
രണമായ മടക്കുകളിൽനിന്നും, സാരങ്ങളും നിസ്സാരങ്ങളു-
മായ സംഗതികൾ വീണ്ടും വീണ്ടും വെളിപ്പെട്ടു കാണു-
ന്നു. അവയിലൊന്നായ ദാഹം തന്റെ ദിവ്യസങ്കല്പ-
ത്തെ, പ്രവചനത്തിന്റെ ആഹ്ലാദമയമായ ആ-
ത്മരത്നത്തെ, കുറിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം വിവരി-
ക്കുന്നു —

നല്ല ദിവ്യതയിൽ അദ്ധ്വാനം

നാക്കിപ്പറയുന്നതിന്നിടം —

കാലം കഴിഞ്ഞു മുമ്പായിട്ടുവരുന്ന

കാലത്തിൽനിന്നും വന്നു ചേർന്നു.

മറ്റൊരു കാലം സമാധാനമേന്മയായി

മത്ത, രാജ്യത്തിൽ ചേർന്നു.

സ്വാതന്ത്ര്യപരമായ സുഖം അനുഭവിക്കാൻ പ്രയത്നം
കൊണ്ടുവന്നതായും കാണുമ്പോൾ ഏകതപത്തിലു-
ള്ള ഈ ആനന്ദം കവിയ്ക്കുന്നുവെപ്പോഴും. ഈ ആനന്ദം
വാഹിനിയായ ഏകതപത്തിന് വരവിൽത്തന്നെ വിശിഷ്ടവും
കൗതുകകരവും, മനുഷ്യമാലും പ്രകൃതിയാലും ആസ്വാ-
ദ്യമായ ഒരു സൗഭാഗ്യം എങ്ങും വ്യാപിക്കുന്നു.

“മറ്റൊരു കാലത്തിൽനിന്നും വന്നു ചേർന്നു

മറ്റൊരു കാലത്തിൽനിന്നും വന്നു ചേർന്നു

* * * * *

* * * * *

ചൊറക്കിയിലും കെട്ടാക്കെട്ടിയ-
 കെട്ടാക്കെട്ടിയ ചാക്കു വാണതല്ലി
 നിഷ്കാലപൂജനമേൽക്കുന്നു വിശേഷം
 തുക്കക്കെട്ടെപ്പെന്നു ചേരിൽ.

‘എങ്കിലും’ എന്ന കാവ്യത്തിൽ നാലപ്പാടൻ, ദേവ
 ത്തിനേറും നിർശതയുടേയും ബോധത്തിലൂടെ ഇങ്ങി
 നെ എഴുതുന്ന കിരീട് ചാക്കവിതോട് അടുത്തു നി
 ല്ലുണ്ട്:

“ആശാഭാഗവും, ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളുടെ എ
 ന്തെന്നില്ലാത്ത ദുഃഖവും * * * *
 എന്നില്ല, എന്തെന്നെയും ഇതെന്നാലും എന്തോ ഒരു
 സൗഭാഗ്യവസ്തുവുമുണ്ടെങ്കിൽ ഇരുളടഞ്ഞ മനസ്സിൽ
 നിന്ന പ്രസവകരമായ വെളിച്ചത്തിന്റെ മാറ്റം
 ഉയരുന്നു.”

നമ്മുടെ കവിതയും ഇതുതന്നെയാണെന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം ത
 നെർ ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും ചോദനകരമായ ഭരമു
 യം കണ്ടിട്ടുണ്ടുണ്ട്:

“അമ്മ മരിക്കിയിട്ട് വെള്ളം നൽകിയിട്ടുണ്ട്
 നമ്മുടെ മുമ്പുതന്നെ, മരിക്കിയിട്ടുണ്ടാണി
 യെപ്പോലെ മരിക്കിയിട്ടുണ്ടാണി
 നമ്മുടെ മുമ്പുതന്നെ, മരിക്കിയിട്ടുണ്ടാണി”

ഈ ജീവിതാധ്വാനം എത്ര വിശിഷ്ടമായ ഒരു
 സൗഭാഗ്യമാണ്! അനന്തമായതാണിത്, ദേവനും
 എങ്കിലും എല്ലാ അന്ധകാരത്തെയും ജനനമരണങ്ങൾ
 കീടയിൽ പാഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ഈ ജീവിതത്തിന്റെ

എല്ലാ പുറംപുറത്തുകേൾക്കുകയും, എത്ര ചന്ദ്രനായിത്തീർന്നു മാറിക്കളയുന്നു! എന്നാൽ പുറംകാഴ്ചയിൽ അത്രയൊന്നും വ്യത്യാസമില്ലാതെ തോന്നുന്ന ഈ ജീവിതം 'പുണ്യമിഷ്ട'ത്തിനോ? കവി പറയുന്നു, അല്ല:

പ്രഭാതമേ, ചിതയെപ്പോലെയല്ലേ ചന്ദ്രൻ
 നഷ്ടമായും ശൂന്യമായും കൈനായകനായും
 നിശ്ചിതമായിത്തന്നെ വെളിച്ചം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു
 'പുണ്യമിഷ്ട'ത്തിന്റെ മുമ്പാകെ.

എങ്കിലും ചില ലൗകികാനുഭവങ്ങൾ നമ്മെ വീണ്ടും 'പുണ്യമിഷ്ട'ത്തിലേക്കു തിരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനെക്കുറിച്ചു നോക്കാം:

പ്രഭാതമേ, ചന്ദ്രൻ പരമേശ്വരന്റെ മുമ്പാകെ
 മുട്ടിപ്പറന്നു കീഴടങ്ങിത്തന്നു.
 'പുണ്യമിഷ്ട'ത്തിന്റെ മുമ്പാകെ
 മരിക്കാൻ മൊഴി വന്നു.

എന്നു ജീവിതത്തെപ്പറ്റി, കവിനയ പോലെ, വിചിത്രമായിത്തീർന്നു. ഈ കാണുന്ന സകലവും കണക്കാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരിയായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടുന്നുണ്ട്:

പുണ്യമിഷ്ടത്തിന്റെ മുമ്പാകെ
 തന്നെ ചിതയെപ്പോലെത്തന്നെ
 എപ്പോഴും വിട്ടുപോകാൻ തീർത്തു
 'പുണ്യമിഷ്ട'ത്തിന്റെ മുമ്പാകെ.

ഈ പട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം, കവിനയ പോലെ, "സത്യം എന്തെന്നും സർവ്വമിഷ്ടമാണെന്നും സർവ്വമിഷ്ടം എന്തെന്നും സത്യമാണെന്നും" നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു കളവറി

യാതൊ വിഷയകൂട്ടിയെ നോക്കി മുഖത്തു സന്തോഷാശ്രു പൊഴിയുന്ന മാതൃവാത്സല്യം, മാതൃയുടെ ഇരട്ടിനെ ഇല്ലാതാക്കുന്ന ആ ഭിദ്യചന്ദ്രൻ്റെ മിഥുനത്തിൽത്തന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തെ കണ്ടെത്തുമെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസം, - ഇവ ലോകത്തിൽ എങ്ങിനെയോ പൊതില്ലാപ്പെടുന്ന അപ്രതീക്ഷിതസംഭവങ്ങളല്ല, പ്രവഞ്ചത്തിന്റെ ഭിദ്യസൗഭാഗ്യത്തെ ചില നോക്ക കാണാറാകലാണ്. ഇവ സത്യത്തേയും, നിശ്ചിത അസത്യത്തേയും മൂണ്ടി കാണിക്കുന്നു!

നാലുപ്പാടനിൽ സവർദ്ധശാമനമെന്നു ഞാൻ കാണുന്നത്, അദ്ദേഹം പ്രകൃതിശാമസ്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളതു വിഭവചാമ്പവഴിയല്ല അനുഭാവംവഴിയെന്നുള്ളതാണ് പ്രകൃതിയുടെ ക്രമക്കേടുകളിൽ എങ്ങിനെയാണ് സൗഭാഗ്യം ഉണ്ടാകുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം കണ്ടിരിക്കുന്നു; അതിന്റെ സ്രാളികളിലെത്തുമുള്ള പരസ്പരവർദ്ധനകൾതന്നെ എങ്ങിനെയാണ് സംഗീതക്കൊഴുപ്പോടുകൂടി നൃത്തം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം കാണുന്നു: അതിൽ എങ്ങിനെയാണ് “എല്ലാ വേർപാടുകളും ഒരൊത്തു കൂടുന്ന”തെന്നും, എങ്ങിനെയാണ് “ജീവിതം മരണത്തോടു കൂട്ടിയിണക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്”തെന്നുമുള്ള വാസ്തവം അദ്ദേഹമറിഞ്ഞു. എന്നല്ല, ഈ അറിവുകളെ ജീവിതത്തോടണക്കുന്നതിനും സാമൂഹികമായ പ്രകൃതിസൗഭാഗ്യത്തെ ആത്മാവിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃതിബോധങ്ങൾ വാസ്തവ

ങ്ങളായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോട്ടങ്ങൾ സൂക്ഷ്മങ്ങളായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവരികൾ വിവരങ്ങളായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭാബലം പ്രകൃതിസൗകര്യങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും, അതിലെ ജീവിതത്തിൽ അനുഭവപ്പെടത്താനും, ഭക്തിയോടുകൂടി അതിനെ പകർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതുള്ള രാണിയുണ്ടാക്കി എന്ന് എടുത്തു പറയട്ടെ. നാലപ്പാടന്റെ കവിതയിൽ എങ്ങും അടിയിൽ കാണുന്നത് ഈ ഒരു മൈത്രിയുടെ വാമനരൂപമാണ്—അതേ, മനുഷ്യരോടെന്നപോലെതന്നെ പ്രകൃതിയോടുമുള്ള മൈത്രി ഈ കാവ്യസഞ്ചയത്തിലെ ഒട്ടവിലത്തെ രണ്ടു കൃതികൾ—‘നിസ്സാരം’വും ‘എന്റെ സഖ’വും—വിശേഷിച്ചും ഈ ഒരു പ്രധാനമൂലത്തെ കണ്ടെത്തി ഉറപ്പിച്ചു കാണിക്കുന്നുണ്ട്.

ഈ വാഗ്വാചാരങ്ങളായ ബോധങ്ങളിലാണ് നാലപ്പാടന്റെ മതവിശ്വാസത്തെ നാം പരീക്ഷിക്കുക. എന്തെന്നാൽ, ഒരു കവിയുടെ മതം—സാദിച്ചും ചിന്തിച്ചും ശരിപ്പെടുത്താനുള്ള തത്ത്വങ്ങളുടെ സങ്കല്പമാണ്. അപ്പോൾ നമ്മുടെ കവി എല്ലാ മതത്തിനും അപ്പുറത്താണെന്നു കാണാം മതഭേദങ്ങളെല്ലാം താഴെ കിടക്കുന്ന ചില ജനപഥമാണ്. താഴ്വരയും അതിലെ ജനപഥങ്ങളും വിട്ട്, അദ്ദേഹം എല്ലാ മതങ്ങളേയും സിദ്ധാന്തം കെമിച്ചു ഉടന്ന പച്ചതാഗ്രത്തിൽ—അവിടെ വെച്ചാണ് സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും കെമിയ്ക്കുന്നത്—കയറി നില്ക്കുന്നു.

ഇവയൊക്കെയാണു് നമ്മുടെ കവിതയെ, അലപ്പാട് നെ, പണ്ടും ഇന്നുമുള്ള മലയാളകവികളിൽ നിന്നു് —കുറപ്പെടുത്തുന്നത്. അദ്ദേഹം തനിച്ചു നില്ക്കുന്നു.

അലപ്പാടന്റെ കവിതപം തികച്ചും 'ലിറിക്കു'ലാണു്. പക്ഷെ അതിന്നു് ഇപ്പോഴും വിരമം നിന്നിട്ടില്ലെന്നു വേണമെങ്കിൽ നമ്മുടെ ഉറപ്പും, ശക്തിയും, കാവ്യപ്രഷ്ഠിയും കുറഞ്ഞുപോകേണ്ടതുണ്ടു്. ഈ കുറവുകൾ കേവലമഹത്ത്വത്തിലേക്കു കടക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായ്ക്കൊണ്ടും ഏകിലും നമ്മുടെ കവി ഇന്നും മദ്ധ്യവയസ്സു നാണല്ലോ: ഒരു നീണ്ട ആയുഷ്കാലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്തിപ്പുണ്ടു്. അതിനാൽ മറ്റൊരാളേയും പോലെ തന്റെ അസാധാരണമായ പ്രതിഭയ്ക്കും ജീവനാശത്തിനും അനുരൂപമായ വിധം വിശിഷ്ടകൃതികളെക്കൊണ്ടു ശാശ്വതമായ മഹാകവിതപം സമ്പാദിച്ചാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിക്കുമെന്നു ഞാൻ പ്രശ്നമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഗുഗുലുവർഷം }
5—9—1908 }

പ്രസാധകൻ.

വിഷയവിവരം

- (൧) ഇന്നേത്തെ ആറ്റ (മഞ്ചരി)
  - (൨) ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വാദങ്ങൾ (പ്രൊഫ.)
  - (൩) “പ്രേമവികാസമേ, വെൽവുതാക!” (മഞ്ചരി)
  - (൪) ഞാൻ കണ്ട കരുക്കുരൂം (പ്രൊഫ.)
  - (൫) “പ്രാണനും പ്രാണൻ.” (മഞ്ചരി)
  - (൬) ഹിതകാരിത്വം (പ്രൊഫ.)
  - (൭) ഭാണക്കാഴ്ച (മഞ്ചരി)
  - (൮) എങ്കിലും (മഞ്ചരി)
  - (൯) എന്റെ സുഖം. (പാഠനം)
  - (൧൦) നിസ്സാരം. (മഞ്ചരി)
-

പുരുഷോത്തമം.

മംഗളം.

മകത്തയ്ക്കൊളിമൈമിനുപ്പെഴുമിളം -

പത്രപ്പടിപ്പിൽത്തനി -

ത്തക്കത്തുലികകൊണ്ടു താരണിമണം

കൂട്ടം നിറക്കൂട്ടിനാൽ

കുണ്ടകുണ്ടം വിധമാതതാഭമറയിൽ -

ത്താൻ നിന്നു മായാമയി -

സങ്കല്പത്തെ വരയ്ക്കുമാദിമകലാ -

കൈതൂമലത്തെത്തൊഴാം.

ഇന്നേത്തെ അമ്മ.

(മഞ്ജരി)

കാലത്തുണന്നു കിടന്നു കളിത്തു തൽ
ബാലത്തിടമ്പിഞ്ഞാലോലിത്തു,
ചേലഞ്ചുമോമനക്കൊച്ചുമുഖം കൺക -
ളാലേ നുകൻകൊണ്ടു ചൊന്നാൻ:—

“പൊന്നമകനേ, നിനക്കു നിന്തരം
നിന്നമ്മ നേരന്നു നാനംഗളം!
ചിന്നം സെത്താൽച്ചിരിത്തുമെൻ പൈതലി
മന്തിലെഞ്ചിവിതമെന്തറിഞ്ഞു!
പൂവുപോലുള്ള നിൻ തുമ്മെ തലോടുമ്പോൾ
നോവുമോ എന്നു ഞാൻ ശങ്കിത്തു:
ദൈവം നിനക്കു കുരിച്ചുവെച്ചുള്ളോരു
ജീവിതപ്പൊരൊത്ര നിഷ്ഠരമോ?
കള്ളത്തരവും ചതിയും നിറഞ്ഞൊരു
വെള്ളപ്പൊക്കമാണീ പ്രപഞ്ചം;
വല്ലഭം കാണിച്ചു ശീലിത്തോത്തോരുടെ
നല്ലൊരു വംശത്തിനകരം നീ;
പൂവുകന്മാരുടെ പുണ്യപദം ചേർന്നു
പാവനമായ പന്ഥാവില്ലേ

ഇന്നേതെ അമ്മ

പാരിലവരെക്കൊല്ലുന്നതസ്ഥാനത്തി-
ലേറിയെന്നുണ്ണിയെക്കാണുമനോ ഞാൻ!

“ദൈവം ധിനകം തുണയ്ക്കുമെൻ വൈതലേ;
നീ വശംചാരാതെ നേർവഴിയേ
പോവുക, പോവുകൊ, - രമ്മതന്നമ്മന-
യ്ക്കാവതുണ്ടെങ്കിലോ നന്മതാൻ തേ.
പേടിപ്പെടുത്തുകിൽപ്പിന്തിരിഞ്ഞീടാതെ,
മാടിവിളിപ്പതും മാനിയാതെ,
പട്ടുതാനാകിലും വെട്ടുതാനാകിലും
കിട്ടുനവയിൽ മനസ്സുനാതെ,
നാലുഭാഗത്തുജോരത്ര നിന്ദിച്ചുവെ-
ന്നാലുമെത്രയ്ക്കു പുകഴ്ത്തിയാലും
ആകാശംതന്നെയിടിഞ്ഞുവീണിടിലു-
മാകാത്ത കമ്മത്തിൽക്കൈചെല്ലാതെ,—
ഇമ്മഞ്ചു കോമള മൂണ്ടാൽ നരകനുള്ളോ-
രമ്മിഞ്ഞപ്പാലു മുഷിപ്പിക്കാതെ,
എന്മകനെത്തിടുകേത്തേണ്ട ദിക്കിലീ-
യമ്മയെ മുറുമൊരമ്മയാക്കാൻ!

“ജീവിതയാത്രയ്ക്കു കയ്യിലിരിയ്ക്കേണ്ട-
താവതുമെന്നിലടുപ്പിയ്ക്കാതെ,

പൂജകാങ്കരം

പാവമായുള്ളിക്കടുംബത്തിലല്ലയോ
ദൈവമെന്നിങ്ങു പിറവി തന്നു?
ഏവമെന്നോമനക്കുഞ്ഞിനു കുഞ്ഞിത -
ഭാവമുണ്ടാകരുതൊടുപോലും:
കേവലാത്മാവാകമീശപരൻ നിന്നിലു -
മാവിധമേതു മഹഷിയിലും
രാജ്യം ഭരിയ്ക്കുന്ന രാജരാജകുലം
പൂജ്യനായത്രേ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു!
സർവ്വവിജ്ഞാനവും സർവ്വമഹത്തവ്യം
സർവ്വമാ തിങ്ങുമസ്സമൈശ്വര്യം
കൈവശം വെച്ചുകൊണ്ടാവു ഞാൻ പാവ'മെ -
ന്നാവലാതിപ്പെട്ടാൽ പാവമത്രേ!
അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ നാമൈശ്വര്യവസ്തുവെ -
യല്ലല്ലോ പണ്ടും ഭജിച്ചുപോന്നു:
ആനന്തരുകിലുമുടുത്തു നടന്നഭി -
മാനമില്ലാതിരുന്നെങ്ങുമായി,
മാമലയികലിരുന്നരുളീടുന്നാ
ശ്രീമഹാദേവൻ ധമക്കു ദൈവം.
നമ്മുടെ ജീവിതമാത്രക കാണിപ്പോ -
രമ്മഹഷീന്ദ്രരോ, ധന്ത! നിത്യം
കായം കനിയും പഠിച്ചു തിന്നങ്ങിനെ

ഇന്നേത്തെ അമ്മ

കാടകംതന്നിൽക്കഴിഞ്ഞിരുന്നോർ.
ഇങ്ങിനെയുള്ള സദംശതസ്സുകൾത-
ന്നിംഗിതം താഴ്മോ ദാരിദ്ര്യത്താൽ?
പിച്ച വാങ്ങിച്ച വലംകയ്യല്ലോ പര-
ന്നച്ചമാം സ്വർഗ്ഗത്തെത്തിത്തു നല്കി!
കല്പിച്ചുവെട്ടിപ്പതം വന്ന കാൽ ചേത്ത-
തല്ലോ ലക്ഷ്മീശന്നു വത്സചിഹ്നം!
വേണമെന്നുണ്ടെങ്കി,പേതു മഹാമേരു-
വാണു നികയ്യിൽ വരാത്തു കത്തേ?
പിന്നിലെണ്ണേതും തിരിഞ്ഞുനോക്കില്ലെന്നു
മുന്നിലെണ്ണേറും മനുഷ്യനുണ്ടോ
മന്നിലസാധ്യമാന് വല്ലതുമെന്നല്ലോ
നിന്നിൽ മുതിന്നവർ കാട്ടിത്തന്നു:
അംഗുഷ്ഠഗാന്ത്രം വേണമെന്നാകിലോ
പൊങ്ങും ഗിരികളുടിച്ചമക്കാം;
അറാമില്ലാതെ കിടക്കും സമുദ്രങ്ങ-
ളൊരറക്കെക്കൊണ്ടെടുത്താചമിയ്ക്കാം;
മാമല പൊക്കി മഴക്കടയാക്കിടാം
കോമളക്കുഞ്ഞിക്കരങ്ങുളാലെ;
പാരില്ല ചെയാതെയെന്നാകിൽപ്പിന്നിടാ-
മൊരാച്ചാട്ടത്തിനാൽ നൂറു കാതം:—

പുളകാങ്കുരം

ഉണ്ണീ, നിന്നൽകൃഷ്ണപൂവികന്മാരുടെ
പുണ്യപരാക്രമമോരോന്നേവം
എണ്ണിത്തുടങ്ങിയാലെന്നവസാനിപ്പു!—
വിണ്ണിലമതം വിശിഷ്ടരവർ
എന്നുടെ കഞ്ഞിൊന്നാണായനഗ്രാമി.
മൂന്നതശ്രേയസ്സുണ്ടെന്നു മേന്മേൽ!
അന്യജനത്തിലുമന്യധർമ്മത്തിലും
മന്യായമായി ഭരിച്ചിടാതെ,
സന്യാസശീലരാമപ്പുണ്യങ്ങളോരുടെ
ധന്യസ്മരണ, നിന്നുള്ളിൽ നിന്നാൽ
അമ്മതന്നോമനാകൊല്ലമിടക്കു
നന്മയല്ലാതെകണ്ടില്ലയല്ലോ!

“കഞ്ഞിക്കുരുന്തകരങ്ങൾ കടഞ്ഞിളം
മഞ്ജുളപ്പഞ്ചിരി തുകം നിന്നെ
മാറിവണച്ചു പൂണൻ പൂണൻ ഞാൻ
വിദമെന്നുള്ളും കുറ്റർപ്പിനുള്ളേ!
ഇമ്മലർപ്പേലവവാടലച്ചണ്ടിനാ—
ലമ്മയ്ക്കൊരായിരമമ്മ നൽകൂ:
നിമ്മലവായുലർത്തേ വിപാദാടിയെൻ
ജന്മസാഹചര്യം വരുത്തട്ടേ ഞാൻ”

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി.

ധനം, മാംസം, നാനാലഭിതവതിയാം

മാനീനി, മഹാ -

ജനം വാഴ്ത്തും പുണ്യപ്പുകളിവതിൽ വാ -

സ്തന്ന കൊതിയാൽ

മാന്യേ, വീതാനീ വിവയിലുഴലാൻ

നില്പതിനിയെ -

നന്മത്തൽച്ചാടിച്ചതയുവതിനാ -

ണെൻ ശിവനേ!

വടന്നില്ലേ നായ്പോലമവശനായ്

നാട്ടിൽ മുഴവൻ?

കിടന്നില്ലേ ഞാനാകുവലധനികർതൻ

കാലടികളിൽ?

തൂടന്നില്ലേ നിൻ ചൊല്ലടിയിലശ്ശര -

ക്കയ്യകൾ?—ദീമേ,

കടന്നെന്നെക്കൊണ്ടെന്നൊരു കളി കളി -

പ്പിള്ളിമിനി നീ!

പുളകാങ്കുരം

പൊരാവല്ലാത്തൊപ്പഴികൾ പലതും

കേൾക്കൂ, വലനാ -

മരാതിയ്ക്കായ് കൈ കൂപ്പുക, പരമുഹ -

ത്തിൽക്കഴിയുക -

കരാൾക്കും ചേരാത്തീപ്പണികൾ മുഴുവൻ

ചെയ്യൂ: ചെറുതെൻ

ദുരാശേ, നീ ഗുഹ്നപ്പെടുവതിനിയെ -

ന്നാണൊരുവിയം?

മടുത്തേൻചൊല്ലാൾതൻ മ്പെയെതിർക്കചം,

വിത്തവിഭവം

പെട്ടം മുർവൻതൻ കാലടി, യിതുകൾ ര -

ണ്ടേ ശരണമായ് -

കുടപ്പം! - പ്രാക്'വണ്ണപ്രകരപാലമാ -

മിപ്പിറവി ഞാ -

ൊടുക്കിപ്പോമെന്നോ? നിയതി, തവ ദൈവ -

ഷ്ടം നിരവചം!

കറച്ചും കള്ളത്തം കരളിലിയലാ -

തേ ഭവതിതാൻ

പറഞ്ഞീടും പോലേ, പകലുമിരവും

പാടു പെടവെ,

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

നിറഞ്ഞീടും താപം പ്രതിഫലമതി-

ന-സ്സൽ, തവ മ-

ട്ടാച്ചു; മായേ, നിൻ മഹിതമറിമാ-
യം മതിയിനി!

നിതാന്തം സന്താപം വിമിഷമനു നി-

മ്ബലമണയു-

നതായിപ്പോരിട്ടും, ശിവ ശിവ! മട-

ങ്ങീട്ടുമുടനേ

ഇതാ കാലം പൊണ്ണാൽ മുഴുവനുമെനി-

ശ്ലേ, വചപയു

നതാനോ സംസാരപ്രചുരസുഖമെ-

ന്നോപ്പതു ജനം!

കിഴിഞ്ഞിട്ടും, കണ്ടോരുടെ കഴലുഴി-

ഞ്ഞിട്ടു, മിച്ചമാൻ-

മിഴിജ്ഞാതാത്മാവങ്ങടിയറ കഴി-

ച്ചിട്ടുമിനിമേൽ

കഴിഞ്ഞാലുണ്ടാകും സുഖമിവനു കി-

ട്ടേണ്ട; വെളിവാൽ-

കഴിഞ്ഞു മായേ, നിൻ കളിയുടെ തിമി-

റ്റും തരവുമേ.

പുഷ്പകാശം

ഉടൻതന്നോ പോകുന്നുടവിതിനും വേ...
ണിക്കറിനും...
കടന്നോട്ടുവരിച്ചും തൊഴുതുമുഴലാം...
നൊന്തു വെരുതേ!
കിടക്കുന്നൂ പൂവൻ കടലെതിർത്തപ്പോൾ
വനം, മതിൽ...
കടന്നോലാക്കെത്തൊന്നസുലഭം? അതേ
നാടിവനിനി.

മടിയ്ക്കേണ്ട വേണ്ടും നമലഗണമു...
ക്കും, ബഹുസുഖം!
കുടിയ്ക്കും സപാദേരും കുളിർജലമിളം...
തെന്നൽ പുണരാം;
നാടിയ്ക്കേണ്ട മററൊരാളുമൊരു വണ്...
ക്കും; നെടുലത...
കുടിയ്ക്കേണ്ടിൽക്കൂടാം—ഇവനാടവി പോ...
രും പുലരുവൻ.

ഉടൻ കണ്ടാൽത്തന്നും പല കടുമുഗ...
ഇളമവിടെ
കിടക്കട്ടേ, തൊന്നാവകയുടെ നടു...
ക്കും പുലരുവൻ;

ഈ വാണപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

കടന്നോരോന്നോതുന്നൂവു തലയും -

കൊണ്ടുതജ്ജവാൽ

നാടകം മുഷ്ടനാക്കിടയിലുള്ള -

നാണു വിഷമം!

പ്രയത്നം കൂടാതേ പ്രസവശരശാ -

സുപ്രവണതാ -

സ്തയത്താൽഗുത്താടും പുരികലതയാ -

ലേതവനെയും

മയക്കാൻ പോന്നീടും മതിമുഖികളി -

ല്ലാത്തവിടെ ഞാൻ

ഭയപ്പെട്ടീടാമോ ഭവജാതിതദഃ -

വക്കെടുതിയെ?

മരത്തോലോ മരോ വസന, മശനം

വല്ല കായിയോ

പാരം യാചിച്ചുണ്ടാമുരിയരിയതോ,

ഫന്ത, ശയനം

മൊരംകുന്നിന്മേലാമൊരുസമയമേ -

തോ ഗുഹയിലി -

ത്തരത്തിൽക്കൂടും ഞാൻ വിഷയനിരയെ -

കൂടിയിടണമോ?

പുളകാങ്കുരം

മുഹത്തിൽപ്പൂമച്ചിൽ പ്രിയജനവുമായ്
മേവുകിലെഴും

മഹത്താം സൗഖ്യത്തെത്തുണസദശമോ-
ത്തിട്ടുടവിയിൽ

ഹൃദയ്ക്കുള്ളിൽക്കുണിററൊരാടു നമം
വാഴ്വൻ—ഇവനെ.

നന്ദനാകാരം ഗാനവിതിലുമധികം
നഖല്ലാത വഴി?

പരം ജ്യോതിസ്സുറച്ചേത്തുവിധമു-
പ്പേന്തിയ പദം

മരം കാണാം ചുറ്റും, വിഹഗവികരം
തത്ര വിശദം

പരക്കെട്ടൈവത്തിൻ പടുമറിയാ പാ-
ടിടം—കരുവ.

നന്ദണ്യത്തിൽച്ചെന്നാൽ വിഷയരതിയേ-
താണ്ടു കുറയും

അനന്ദാകാരം കൈവിട്ടുപോയൊ-
ന്നദഭരമാം

മഹസ്സോന്നേ ധ്യാനിച്ചുലതരമാ-
മുറത്തളിമൊടും

കുരു വാസപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

മഹാഷിശ്രേഷ്ഠന്മാർ മരുവിടകയാ-

ലോ വിപ്രസം

മഹൽപുണ്യാരണ്യം മരുകവനമെ

ന്നാൽ സുകൃതി ഞാൻ

കുളിർക്കുന്നിന്മേൽനിന്നൊഴുകിവരമാ-

സ്വപന്നദിയിൽ ഞാൻ

കുളിപ്പും കൈവെച്ചുകുളി നിലയമാ-

മീശപരവദം

തെളിഞ്ഞുള്ളിൽച്ചേർത്തും മരുപുരുതനാൾ

തൊട്ടിവനെ ധീ

കുളിപ്പിപ്പാൻ മായേ, കരുതിടകിൽ നിൻ

വെട്ടു പൊളിയും.

വിപൽധപാന്തപ്രധപംസനവട്ട, പരാ-

നന്ദമയ,മാ-

ത്തവസപിശ്രേഷ്ഠന്മാർ തിരയുമഖിലൈ-

ശപത്നിലയം,

കവട്ടിത്തുപ്പാദം പരിചിൽ വിലസ-

മ്പോൾക്കരളിനി

പ്രപഞ്ചത്തെപ്പാറിക്കൊതി വരുവതി-

ന്നെന്തൊരു വഴി!

പൂജകാങ്കരം

നിലച്ചീമട്ടെല്ലാ വിഷമവിഷമ-
ശൂന്യമകതാർ
നിലയ്ക്കേ നിന്നുംകൊണ്ടുനരിമിഷമാ-
തൈകമനാം
വിലപ്പെട്ടീടുന്ന വിബുധതടിനീ-
പുണ്യപൂജിന-
സ്ഥലംതന്നിൽച്ചെല്ലാ നിവന കഴിവെ
നോ വരുവതും!

അരും കണ്മുറാചേക്കിലാശ കനിയു-
ന്നക്കണ്ണനാളത്തിലും,
തോരും വാരിരുൾകന്തളച്ചരുൾകളിൽ-
ത്തത്തും വിരൽത്തുന്വിലും,
വാതം മട്ടിലെടുത്തു കഞ്ഞിനെ മുദാ
ചുംബിച്ചിടും ചുണ്ടിലും,
ചേരും പെൺകൊടിതന്നവാച്ചുകവിതാ-
ശൈലിസ്സു കൈക്കൂപ്പവൻ!

“പ്രേമവികാസമേ, വെൽവുതാക!”

(മഞ്ജു)

ആനന്ദപൂർണ്ണമാമാദിമബ്രഹ്മത്തി -
നാദിപ്രകൃതിയാം തൻപ്രിയയിൽ
ഈമട്ടാദിനമെന്നുമിഷ്ടമുൾ -
പ്രേമവികാസമേ, വെൽവുതാക!

ഉച്ച, ‘മുഷസ്സു, ഷസ്സു’ന്നു വേദോക്തരികൾ
വെച്ചുപകർത്തു മണ്ഡൂക്യഭാഷ്യം,
നിന്നെത്തൊഴുന്നു ഞാൻ! നിന്നെത്തൊഴുന്നു ഞാൻ!
നിന്നിൽ നില്ക്കുന്നു പൂമത്സരിധി.
ചാലേ നിൻ സന്നിധിയിങ്കൽത്തമസ്സിനു
പോലും കരിമുഖം പൊയ്ക്കാകുന്നു;
തങ്ങളിലെന്നോ കഥിച്ചു കൺ ചിമ്മുന്ന
താരകൾ മണ്ണു താനേതന്നെ;
വെള്ളച്ചിരിയുമകത്തു കളങ്കവു -
മുള്ളൊന്നിനി നില്ക്കുമെത്രനേരം!
പാരിടമൊക്കെപ്പരിശുദ്ധമാക്കുന്ന
പാരിച്ച തേജസ്സുതന്നുദിപ്തേ,

പുളകാങ്കുരം

ജീവിതപ്പോരിലിരുപുറം മുട്ടി ഞാ -
നാവതില്ലാത്തോരോ പാശ്ചാത്യീയിൽ
ചെന്നു പൂശിയിട്ടിട്ടു കണ്ണിനു മുന്നിൽ നീ
നിന്നു മുട്ടുമ്പോൾ കൊറുവുതാക!

ഓ,ഓ,മനോഹരം, ഓ,ഓ,മനോഹരം,
ദേഹികൾക്കൊക്കെ നിൻതുവിലാസം!
ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞു ഞെരുങ്ങിയ നിശ്വാസം -
മല്ലാസിവാർമണം വിശിഷ്ടം;
വീത്ത മുഖങ്ങൾതാനത്രമേൽപ്പിച്ചിരി -
ചാത്തി വിളങ്ങുന്നു ചാതപംഗ്വാ;
ഗീരടങ്ങിക്കിടന്നേടത്തൊരു ജീവ -
സാരസംഗീതങ്ങളുൽഗളിപ്പു;
കണ്ണനിർത്തുളളികൾ പോലുമണിവൈര -
കല്ലുകൂടായല്ലി കാണാകുന്നു?
മാമൽപ്രഭാതമേ, നിൻപ്രസന്നാനനം -
തുമലർ കണ്ടുകൊൾവാദിപ്പു.
ലോകികദുഃഖങ്ങളേപ്പറ്റുന്നള്ളിൽ നി -
ന്നാകുമുത്രപം ജയിപ്പതാക!

എത്രനാൾ ചെന്നിതിയുഴിമാതുണ്ടായി -
ഒട്ടുത്രയെന്തൊക്കെക്കഴിഞ്ഞുകൂടി!

പ്രേമവികാസമേ, വെൽവുതാക

അങ്ങനെയൊരു പുഷ്പിനിപ്പൂമ്പൊളകളെ
തിങ്ങും പുതുമയത്തേടിടുന്നു:
കൂരിരുപ്പുകഴൽ പിന്നിലൊരു തഴ -
മേ, റിവരുന്ന മുഖപ്രസാദം;
ഓരോ പ്രദേശത്തും പാറിക്കുളിർന്നി -
താമരസാഗ്രാജ്യമെങ്കെടികൾ;
എന്തൊരുണമുയാണെന്നിലു, മറയ്ക്കാതെ -
പൊന്നിത്തൂണു നൂന്നു മാറിടങ്ങൾ.
പ്രായമില്ലാന്നിന്നും പ്രായം മറന്നിനെ -
ന്നായല്ലി ചൊൽവു വിഭാതമേ, നീ!
കാലമെന്നോമാത്തയ്ക്കൽതൻ നെറ്റിയിൽ -
മുല്ലകുരിട്ടവാൻ ചെല്ലലുണ്ടോ?
ഒരുവതും റീ തവർത്താവാമാമുതത്തെ -
യായതിലല്ലോ പൊഴിച്ചിരിപ്പ!

വെൽക നീ, വെൽക് നീ, വന്ദ്യപ്രഭാതമേ!
ലോകസ്വരൂപിതൻ പ്രേമവാഞ്ഛ!

ഞാൻ കണ്ട കരുക്കേന്ദ്രം.

പേരാൻ ഭാരതമഹാകവയിൽ പ്രശസ്ത -
വീരാഗ്രഗണ്യരുടെ പുണ്യപരാക്രമത്തെ
നാരായണൻ മുറിവുൻ വിവരിച്ചുവെച്ചു -
താരാണ കോരമയിർപെടാതെ പഠിച്ചിടുന്നു!

ലോകങ്ങൾ നാശമതിൽ വെച്ചു — വിശിഷ്ടവിര -
ശ്രീകുമാരമടർനിലപ്പടചാണയിന്മേൽ —
പാകത്തിലിബ്ഭൂവായോധരെ മാറ്റിച്ചു -
സ്തോകദ്വതിപ്പൊലിമയെക്കവി കാട്ടിടുന്നു

ശ്രീഭീഷ്മർതൻ ദൃഢശരം, ഗുരുവിൻറയുറക്കൂർ,
ആഭീഷ്ടമകുതനായൻറ മണാവലേപം,
ഹാ, ഭീതിതേടിയ സുയോധനനുള്ള മാന, -
മാ ഭീമസേനന്റെ ബാഹുബലപ്രഭാവം,

ഞാൻ കണ്ട കരുക്കേന്ദ്രം

കേരം കിരീടിയുടെ കിത്തിവളൻ യുദ്ധം -
സാമന്ത്രി, മന്തകസുതന്റെ സുധർമ്മബലി,
ശ്രീമത്സഭയുടെ കഞ്ഞിനെയും മിടക്കം -
ക്കാരം ഭടപ്രവർത്തൻ പ്രഥമചൊടിപ്പും,

എല്ലാറ്റിലും താനു കണ്ണെടുമൊന്നിലും താ -
നല്ലാതെയും വിലസുമ്പ്പുരുഷോത്തമന്റെ
വല്ലാത്ത ധീമികുമാരിടുമപ്പരാണ -
മല്ലാസഭിതികരുണാതുളതഭക്തി ചേർപ്പ്!

ഞാറപ്പരാണകഥയിൽക്കരളുന്നിയുംകൊ -
ണ്ടാനന്ദമാണൊരുദിനം നിശയിൽക്കിടന്നു;
മാനത്തെ നമ്മളുടെ മാതൃവസുന്ധരയ്ക്കു -
വൃന്ദം വളർത്തുവതു വാണരുറകെന്നുമുള്ളിൽ!

ആമട്ടറങ്ങി വളരെക്കഴിയുന്നതിൻമു -
മ്പാർത്തു വാമൊരു വിമാവാവരത്തിലേറി
ശ്രീഭക്തമേന്മയൊരു മാന്യപുമാനൊടൊന്നി -
ച്ചി മന്നുതൻ മകുടാവഴിയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കയാൽ ഞാൻ.

പുരുഷാരം

തകത്തുടപ്പനിറ,മാ വിവിമാർവിരിപ്പാം
 പൊൻകമ്പിയൊത്ത നെടുതാടി,യൊരൊത്തദേഹം,
 എങ്കൽത്തെളിഞ്ഞ മുഖ,മിങ്ങനെയപ്പമാനം
 ഞങ്ങൾക്കുറ്റകൊഴിയിൽ മൗനവുമായിരിപ്പു

“ആരാണി,തേതൊരു മഹഷി? നമസ്സിപ്പോട-
 മി രാജമാനാഭമമാജ്ഞയായിരിയ്ക്കാം?
 ഹാ,രാജ്യമേതിനെ?—വടയ്ക്കു ഗമിപ്പു ഞാൻ?”—ഈ-
 ത്തിമാത്ത പിന്തകളെ നില്ക്കു വളന്നു മേന്മേൽ.

ഈവണ്ണമൊട്ടു കഴിയെ സ്വയമല്ലാതെ പൻ
 കൈ വന്നു തൊട്ടു ‘വരികെ’ന്നൊരു സംജ്ഞ കാട്ടി;
 ദൈവത്തെ നാമമില്ലമെന്നതു പോവാവേ,ഞാൻ
 പാവയ്ക്കു തുല്യമവനൊത്തു, പിന്തുടൻ!

തേർ വിട്ടിറങ്ങിയൊരൊന്നിഴ്ക്കു ശരിയ്ക്കു മുഖി
 ലാവിളവിച്ചിതൊരു കാഴ്ച, മഹാവിചിത്രം!
 ആ വിശ്വവിതർ കരുചാഞ്ചവർ തമ്മിലോരം
 ഭൂവിശുതപ്പടനിലത്തിരുന്നെത്തിയത്രേ

20

National Library

Calcutta.

Acc 1370 of 23.4.16 R 1/-

ഞാൻ കണ്ട കരുക്കുരൂപം

ഞാനന്നിലയ്യടുത്തു മരവിച്ചു മട്ട -
താനവരന്നവിടെ നിന്നു കുറച്ചുനേരം;
ദീനതപമാൻ നെടുവീളപ്പൊട്ടു വിന്യ നമാല -
സ്ഥാലത്തു പാറിയ വിയല്പുകളൊപ്പി മേന്മേൽ.

പാരിന്നലംകൃതികൾ, സൽഗുണമത്താലം
പൂരിച്ചു ചെല്ലുകൾ, നമുക്കു മഹേശ്വരന്മാർ,
പേരിജഗത്തുകളിൽ വിത്തിയ പൂരപ്പാത്ര -
നാരികിടപ്പവർ - മനുഷ്യൻ മേന്മയെന്തോ!

നില്ലാതായൻ പവ ചന്തകുഴപ്പിലല്ല
മെല്ലാം നിലച്ചുപൊഴുതത്തുതവാക്കൊട്ടും ഞാൻ
എല്ലാക്കൊഴും തരമൊരൊക്കു വാല്പിതിനെ -
നല്ലാസമോടുമവിടത്തിൽ നടന്നു നോക്കി.

കണ്ണഞ്ചുമപ്പൊരിയ പോക്കുമാകെ മുട്ടും -
വണ്ണം നിലാവൊളിനാഭസ്സു ചുഴന്നു നല്ല;
'വിണ്ണശ്ശരീരനിര കാണരുതെന്നു വെള്ളി -
കിണ്ണത്തിനാലതിനെയീശനടച്ചുപോലെ.

പുളകാങ്കുരം

ചേർന്നു ഭീതിയെവനും, ചെറുതൊരില്ല,
ചീർന്നു ചന്ദ്രികയിലെങ്ങുമതെന്നു തോന്നും—
പാർക്കളിലെല്ലു വിധയാൽ കൃതമല്ലുവാങ്ങി—
യാക്കും നിനയ്ക്കിലതിദൃസ്യരമായ്ക്കിടപ്പു.

കുന്നായുയന്നു മെലംകുരി തകന്നു വീണു—
തൊന്നായ്ക്കിടപ്പു പല ചീത്ത ഗജങ്ങൾതന്നേൽ:
'കുന്നാണു നാമവിപ്'മെന്നു തുരംഗയുഗം
തൻനാഥനെത്തതിനുമേലു, മൊരോടമേവം:

തേർ മാത്രമാണൊരിടം, ആനകൾ മരൊരോടം,
ആ മാതിരിയ്ക്കിവിടെ വാജികൾ, ഇങ്ങു കാലാൾ;—
'നാമാകെയേകദിശി ചെന്നണവോർകളെ'ന്നാൻ
പ്രേമാപ്തിയാലവിപ്തമൊത്തൊരുമിച്ചിരിപ്പു

വില്ലു, നൂ, വേൽ, പാരിച, വാൾ, ഗഭയെന്നു യുദ്ധം—
മല്ലകെഴും ശിതതരങ്ങൾ മഹായുധങ്ങൾ
അല്ലൽപ്പെടുപടി നിണത്തിൽ മറഞ്ഞുകൊണ്ടോ—
ദൃല്ലങ്ങളെമവിടെച്ചിതറിക്കിടപ്പു!

ഞാൻ കണ്ട കരുക്കളത്രം

ഇരുട്ടുള്ള മൈക്കുവചമസ്രുശരം തറച്ചു -
മ്പാടും തുളഞ്ഞു, തനതായുധമിട്ടുകൂൽ,
മുട്ടുന്നിണത്തൊട്ടടലിന്നു പലേ തരത്തിൽ -
ക്കേടറ വിരഭടരിങ്ങു കിടന്നിടുന്നു.

കാലറു, കയ്യകൾ മുറിഞ്ഞു, ശിരസ്സുടഞ്ഞും,
കോലം നിറച്ച ശരപംകുരി തറച്ചിരുന്നും,
ശൂലം പിളഞ്ഞിയ പരന്റെ വയറിൽനിന്നു
മേലത്ര നീണ്ട കുടർമാലകൾ വിണടിഞ്ഞും,

വല്ലാതെ മാറിടമടന്നടിയെപ്പുയന്നും,
നില്ലാതെ ചാടിയ നിണപ്പഴയിങ്കലാണ്ടും,
പല്ലാഞ്ഞുകോത്തു മുഖമൊക്കെ ഞെറിഞ്ഞു, മെന്തെ -
ന്നില്ലാത്ത വേദനയിലുപ്രശവം കുടിച്ചും,

എല്ലാകമെല്ലമുഴവൻ തവിടായു, മൂക്കൻ
തല്ലാത്തുതത്തു തന്നെ നല്ലൊരു വിണ്ഡമായും,
എല്ലായിടത്തു, മൊരുവനൊരു നോക്കുകോണാ -
വല്ലാത്ത മാതിരി, കിടപ്പു ഭടാഗ്രൻ മേഞ്ഞു.

(വിശേഷം ൧. ൧)

പൂജകാങ്കരം

കന്യാഗ്രമോദയിർവെടിഞ്ഞു മലച്ച വാജി-
തൻതാഴെ, വാൾപ്പിടി വിടാത്ത കരത്തെ നിട്ടി,
യന്താവൊഴാളിഹ കമഴ്ന്നു കിടപ്പു - വീണ്ടും
പൊന്താത്ത മട്ടവനെയീശനടിച്ചമത്തു!

ഏറ്റുഗ്രശസ്ത്രതതി തന്നടൈമേൽ മറിഞ്ഞു
പോരുന്നൊരാളതു ധരിച്ചു തീർപോയാശപം
നാറുന്നതിന്നു മുഖമങ്ങു തിരിച്ചുകാണ്ടു :
മാറുന്നിതോ മരണവും മമതാബലത്തെ!

തൻതുണ്ടുകാല്ക്കിടയിൽ വന്ന പാൺറമേൽ, കൈ
പൊത്തുപോ ഇനിയു'മെന്നു കടിച്ചുകൊണ്ടു,
മുത്തം പടക്കുതിരയൊന്നിതു ചത്തുപോയി-
ജന്തുക്കൾതൻ പക സമിജ്ജുതാത്തതത്രേ!

കട്ടിത്തമോദമിരിവൃഗഭത്തലപ്പു
തട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞു, പടമസ്തകമസ്ഥി ചെന്നി,
കട്ടിപ്പുറത്തടികളാമിരുക്കൊമ്പുമുഴി-
ത്തട്ടിൽത്തറച്ചൊരു ഗജപ്രഭ ചത്തുനില്പു .

ഞാൻ കണ്ട കരുക്കളേറ്റം

ചത്താലുമെന്തിവനടുക്കുവതൊന്നൊടെന്നായ് -
ത്തത്താളശപ്രതിഘനിക്കൊരു ഫസ്തിനാഥൻ
എത്താത്തിലും നിജകിടപ്പിലുയന്ന കൊമ്പിൻ
കത്താലൊരാനയുടെ വൻകുടർമാല ചോർത്തു.

മെയ്തുകെയിങ്ങിനെ വിരച്ചരിശസ്യമോദ,
വയ്തൊതെ ചത്തു, ഗജമൊന്നു പുറത്തുവീണ്ടു;
ഇയ്യാനയിന്നിയുമൊരുത്തനൊമ്പ, തൂമ്പി -
ക്കയ്യാൽപ്പിടിച്ച പിടി തിരം വാടുന്നതില്ല!

ദന്തിപ്രമാണികൾ തുടുത്ത വിണത്തിലാഴി -
പ്പൊന്തിച്ച കൊമ്പുകളിടയ്ക്കു മുറിഞ്ഞപോലേ,
എന്തിക്കിടപ്പതു? കൊടിപ്പടലത്തെ വേണ്ട
പന്തിയ്ക്കുയന്തിയ മരങ്ങളൊടിഞ്ഞതാമോ?

കാരാത്തടിഞ്ഞൊ,ലിവിണങ്ങളിൽ മുങ്ങി,മുറും
മാരാറുപോയി,ചുകിടാതെ,യതാതിടത്തിൽ
ഏറ്റം നുവക്കൊടികൾ, ഫന്ത!കിടന്നിടുന്നു:
മാരാത്തിനിങ്ങടിപെടാത്ത മഹത്തമില്ല.

പുളകുങ്കരം

താവൽത്തകന്നൊരു രഥക്കുടന്നങ്ങരതന്നേൽ -
പ്പാവം! മരിച്ചിഹ കിടപ്പവർ സൂതരാവാം!
ജീവസ്സുപോയവയിലും പ്രിയമേരിവന്നാ -
ലേവക്കുമായവ വിടുന്നതസത്യമല്ലോ!

നില്ക്കട്ടെ, യാരിതു? മനോഹരമാം മുഖത്തൊ -
രക്കുപ്രകാശരേമിപ്പൊഴുമുഖപലിപ്പ;
നൽകട്ടികൂട്ടമുടൽ മൂടിയ ചട്ട ചാത്തു -
മിക്കമുത്തമൊരു ഭൂപനിതെന്നു ചൊൽപ്പ.

പല്ലാണു പൂരുഷനു പോർമുതിയൊന്നു ചൊല്ല -
മല്ലാസകാരി മുഴുവുഞ്ചിരിയുണ്ടു ചുണ്ടിൽ:
നല്ലാത്തചാപമരികത്തു വിളങ്ങിടനി -
തെ;—ല്ലാം നിന്നയ്ക്കിലിതൊരുജ്ജിതനായ വീരൻ.

ആരാണിതെന്നു നിരൂപിച്ചിട്ടമെന്നൊടപ്പോ -
ളാരാലെഴുന്ന മുനി, “കണ്ണനിതെ”ന്നു ചൊന്നാൻ:
ഓ, രാജമനസ്സയശസ്സെഴുമപ്പമാനിൽ -
തതീരാത്ത ഭക്തിബഹുമാനമെഴുന്നവൻ ഞാൻ.

ഞാൻ കണ്ട കണ്ടെത്തലും

“വീരക്കു വീരനതിമാത്രമുദാമശീലൻ,-
നീരസ്യപൗരഷപയോവിധി, സത്യസന്ധൻ;
ആരങ്ങയോടു ശരി? ധർമ്മമത്തിൽനിന്നു
തോരസ്സു കാൽ പതറിടാത്ത പൂമാൻ ഭവാൻതാൻ!

എന്നാലുമാളുകൾ ഭവാൻഭിമാനമേറു-
മെന്നായ് പുലമ്പുവതിലത്തുമെന്തിനിപ്പോൾ?
അന്നാമമേ ഹൃദി മറന്നടിമത്തരം ന-
ന്നെന്നായ സാധുജനമല്ലി തവാനുജന്മാർ?

ഭൂവിൽക്കിഴിഞ്ഞു നില ചേന്നിടുമിന്ത്യ ധർമ്മ-
ധ്യാവിൽച്ചരിച്ചു തന്നതാസ്തി വിടാതെ വീണ്ടും
ആ വിശ്വവന്ദ്യപദമാൻ ഭവാനെയുള്ളിൽ
ബീഭാവിച്ചുയന്നിടുവതിൽക്കനിയട്ടെ ദൈവം”

ഇതുമട്ടു ഞാൻ പലതുമുള്ളിൽ ചിന്തച്ചുകൊണ്ടു-
ക്കുമാപ്രഹർഷമൊടു മറൊരിടത്തു ചെന്നേൻ—
ഹാ, മന്നിപാരിതടമെന്നൊരു വസ്തു തിന്തു?
നാമപ്പമാന്റെ ജനിയെത്ര ശപിതപ്രാപ്തം!

പുളകാങ്കുരം

ആരാൽക്കിടപ്പു സുകുമാരശരീരമേറെ -
പ്ലേരാടലാക്ഷമുഖവാംവിധമങ്ങുമിങ്ങും;
വീരതിവിരനെ നാരു സുന്ദരങ്ങളുണ്ടും
നാരായണനു ശരി തത്ര ശയിച്ചിടുന്നു!

കാമനുവത്തരിജ്ഞം തുണമെന്നു ചൊല്ലു -
മാമട്ടിലപ്പൊഴുതു മുണ്ടൊരുദാരഭാവം;
ഹാ, മന്നിലെപ്പൊടി പൂരണ്ടുഴമാവപ്പുസ്സിൽ
പ്രേമം വളത്തുമൊരു സൗഭാഗ്യമുസിപ്പു!

സാഹസരായ്പ്പുല മഹാമർ ചെന്നു പരമ -
വൃദ്ധം തനിപ്പു വിമമിപ്പൊരു കൊച്ചുവിരൻ
ആഹന്ത, പാതംസുതനാമഭിപ്രായാണി -
ദ്രേഘം! — ചതിപ്പുണിയിലൊക്കടിതെറുകില്ല!

● * * * * *

* * * * *

“പ്രാണനം പ്രാണൻ.”

(മുഖം)

I

എൻകൊച്ചുകൈപ്പിടിസ്തുള്ളിലടങ്ങുരി -
ത്തക്കക്കടത്തെ ബ്രഹ്മാഗ്രാമമാക്കി
വീണ്ടുമെൻകയ്യിലൊതുക്കിത്തരുന്ന, ഹാ,
വീണ്ടുമില്ലുന്ന വിന്നിരൂജാലം!

ഇമ്മാ നീങ്ങിയൊന്നങ്ങയെക്കാണോ,
നിമ്മാവിഷ്ണുപ്രേമമേ, ഞാൻ!

II

പുൽകളെപ്പുൽകിനിന്നഴി നല്ലേണി -
കൽകളിൽച്ചേക്കുന്ന ദീപ്തനോട്ടം;
വെൺതലപ്പാവൊത്ത കുന്നിനെപ്പാത്താഴി -
തൻതിരയ്ക്കോലുന്ന മന്ദഹാസം;
ദിങ് മുഖത്തിങ്കലേ മൂടൽ കണ്ടാർദ്രമാ -

പുളകാങ്കുരം

മഞ്ചേരം തേടും വിവണ്ണഭാവം;
വാനിൽപ്പാന്നിന്ദുനീലപ്പൊടികളെ
വാരിക്കൂട്ടുന്ന വൻവിശ്വാസംതാൻ
മുക്കിലെ മുൾച്ചെടിതൻമുടിയെങ്ങാനും
ചിങ്ങമ്പോൾ കൈക്കൊള്ളും നന്മുദ്രതപം;
മൃഗം കരിമ്പടം നീങ്ങിത്തളിഞ്ഞു ചാ-
ഞ്ചാടമിളംപൂവിൻ പൊൻകൂമ്പിളിൽ
കാമൽത്തേൻ തുകന്നൊരുല്ലാസലക്ഷ്മിതൻ
കോമളഗന്ധത്തുടുപ്പുവണ്ണം;
നിഷ്ഠുരവൈലിന്നു നേരിട്ട കാണിക്കും
നിമ്നഗാനഞ്ചിന്റെ പിശ്ചാലതപം;—
ഈവകസ്സവ്മനോജ്ഞപദാത്മവും
താവകരൂപത്തിൻ തുറിഴൽ പോൽ!

പൂഴിത്തരിയെച്ചുവടുമ്പോൾപ്പോലുമ-
പ്പൂണ്ണസൗഭാഗ്യത്തെപ്പൂഞ്ചനോ ഞാൻ!

III

അതുപത്തുകൊണ്ടെങ്ങുമന്യത വാഴിക്കും
കോവകരൂപാളിപ്പാന്റെടവും,

പ്രാണനും പ്രാണൻ

ഉള്ളിലിടർക്കരിഞ്ചേറു കുട്ടപ്പിടി-
ച്ചുള്ളോരു വാർദ്ധക്യക്കൺകഴിയും,
നീളെത്തെയ്യുന്നു നിന്നല്ലജ്യോതിസ്സിൻ
നാളത്താലാനന്ദദീപ്തമുത്തേ!
കൊച്ചുതൂണങ്ങളെപ്പൊൻകുറി ചാത്തിയ്ക്കും
സ്വപ്നകരങ്ങൾ റിൻസുഷ്ടരൂപം
ഏതാണ്ടെഴുതിയും മാച്ചുമ്മോ, “നേതി
നേതി?” വാക്യാതമത്തെക്കാണിയ്ക്കുന്നു!

അന്ധതമിസ്രവും നിൻതിരുമെയ്ക്കും -
ണ്ടന്തരാ കോരമയിർക്കാരവനോ ഞാൻ!

LV

വാഴ്ചമുള്ളതെപ്പട്ടാട ചരവിപ്പ;
പാറപ്പാങ്ങളെച്ചുംബിയ്ക്കുന്നു;
വാനിനെപ്പൊൻനറുകകുരം ചാത്തിപ്പ;
വാടം ലതകളെത്താലോലിപ്പ;
കാരും കടക്കാത്തുറുക്കിൽക്കൂളിയ്ക്കുന്നു;
ചീരുന്ന ചവറുഗത്തിൻ മുമ്പിൽ നില്പൂ;
ചുളും നദികൾക്കു തള്ളലുണ്ടാക്കുന്നു;

81

വൃക്ഷകാങ്കരം

മൃദുര വൈലിൻ ചുണ കെട്ടപ്പൂ;—
ഘോരം, ലോകസംഗ്രഹകാരികളല്ലോ നിൻ
ലിലാവിലാസങ്ങൾ ശാശ്വതങ്ങൾ!

രാവു വകുലമരംശാസാധിശാസങ്ങൾ
താവുമിപ്പാരിൽ ഞാൻ ചെമ്പുതെല്ലാം
പ്രാണനും പ്രാണരാജങ്ങളു പൂജനം—
മാണെന്നുഭവം തോന്നാവു മേ

തങ്കത്താഴൊത്ത കൈകൊണ്ടൊരു വിരതി—
ലഴിച്ചിട്ട കാർക്കുന്തലാൽത്ത—
ക്കൊങ്കപ്പൊൻചെപ്പുതന്മേൽ വികചകവലയ—
രൂപെട്ടൊരൊര മാത്തി,
എങ്കൽച്ചായം കടന്നുത്തൊട്ട തുടകവിളിൽ—
തൂവിയപ്പം പൊടിഞ്ഞെൻ
മകത്തയുന്നിരുനോരകമലിയുമിരി—
പ്രാണപാസിപ്പതീ ഞാൻ!

ഹിതകാരിത്വം.

“ഇതരനായിർ ഞാൻ പടക്കയോ?
ഇതരൻതന്നിവനെത്തുല്യയോ?”
ബത, നാമിതു പോക്കിയില്ലവേ,
ഹിതകാരിയ്ക്കിള കീഴ് പെടുന്നുതേ.

കരുവാട്ട സുഖങ്ങൾ തങ്കൽ വ-
ന്നൊരുമിച്ചാൽ മതി തോന്നിടാത്തവൻ,
പുരസ്കടമന്ത്രിപോരവാനു
പൊരുത്തു മനുജൻ, കുറ്റപ്പമേ!

മതി യുദ്ധം; ഇതേവരെപ്പരൻ
ഷ്ഠിയേല്ക്കുന്നതിനാൽക്കൊതിച്ചു നാം
ഗതികെട്ടുകഴിഞ്ഞു: മുറുമു-
ന്നതിയിങ്ങു ധർമ്മിതൈഷികൾക്കുതാൻ.

ഇതരന്നിടരത്രമേലുമി-
ങ്ങുതകാൻ കാട്ടുതുഗങ്ങൾ പോരുമേ;
നിതരാം മനുജനു ചേർന്നതി
ഹിതകാരിത്വമനുത്തമം ഗുണം.

പുളകാങ്കുരം

ഉലകൊക്കെയുമൊന്നതനെയി
നില തോന്നുന്നതു തോന്നൽ മാത്രമേ;
അല,മന്യൻ പീഡ ചേപ്പതിൻ
ഫലമാത്മാവിൻ വന്നുകാണു നാം!

പരമേശ്വരി പരമ കിട്ടുവാൻ
പരമാത്മാവെവനസ്ഥതത്ര പാമ്പ്,
പരപീഡനതൽപരങ്കലാ -
പ്പരമേശൻ ഭവുകം വരുത്തുമോ?

ഉടലിന്നെഴുമേതു ഭാഗവും
സ്ഫുടമന്യോന്യഹിതൈകവർത്തിതാൻ;
തടവാരതുമൊത്തു വാണ നാ -
മിടരവുന്നരുളുന്നതള്ളതം!

തനതാഗ്രഹമേ നിറുത്തിയേ -
തനമുൻ ലോകഹിതം നടത്തുമോ,
ജനതയ്ക്കുവനീശപരൻ - വൃഥാ
കനകം ചാത്തിയിരിപ്പു ഭൂമിപൻ

ഹിതകാരകം

“പരാനന്തയിലുദ്യമിപ്പവ-
കുരവേരും വഴിമിങ്ങു കൈവരും” —
ചിരമിങ്ങൊരു കാഴ്ച കാട്ടിയി-
ബഭ്രതക്കോണി, സുധുണ്യശാലിനി!

ഒരു കാട്ടുപൂലിത്തൂ താങ്ങുവാ..
നരതാതുളള വിശപ്പ കാണുകയാൽ
തിരുമെയ്യതിനാരശിപ്പതി-
ന്നതളി, ബുദ്ധനാഥൻ ജയിപ്പതേ'

ഒരുവന്നുവകാരമൊഴൽ-
പ്പെരുമക്കൂട്ടൽ പേരിയിന്നു നാം
മരുന്നു, മഹാഷിമാർ ജനി-
മെച്ചൊരു പുണ്യാവനി കണ്ഠാറിത്തുവാൻ.

ഭൂവനൈകാധിപത്തെ നോക്കി വാ-
ണവർ പൂജ്യതപമെടുത്തു പൂവ്വികർ;
അവശം പരദാസരായി നാം,
ശിവനേ, സ്വാതന്ത്ര്യപാതപമേറിയോർ!

പുളികാകരം

പണമെന്തിനു, വിദ്യയെന്തിനും -
ബണമുക്കെന്തിനു മുർഖനോക്കുകിൽ?
ഗുണമന്യമിതപ്രപുത്തനാ.
വണമെന്നേ നല്ലമേതുവാഴ്ക്കൂ.

സ്ഥിരമല്ലിഹ ജീവിതം: ദുഃഖം
മരണം, ഹന്ത, ജനിച്ചൊരേനാദം:
പരന്നുററമിതങ്ങൾ ചെല്ലു നാം
പരസൗഖ്യത്തെ യെടുക്കയുള്ള നാം.

പരന്നുടെ മിതമെന്തൊന്നായതാവുന്നവണ്ണം
പരമസുഖമനുഷ്ടിച്ചുത്തമസ്ഥാധമേരി
വരമുനികൾ പിറന്നുള്ളിന്ത്യ, ഡി നിന്റെ ലോകം -
ത്തരമഹിമ വളർത്തിക്കാട്ടി വീണ്ടും ജയിപ്പൂ!

കാണാക്കുഴി ൧1.

(മഞ്ജരി)

കാണമായോണമായെന്ന പഴമൊഴി
കാണുന്നു കാലച്ചുരുട്ടിൽ വിണ്ടും
ആവശ്യമെന്നോ സമസ്തവും ലോകത്തി
നാവത്തില്ലേണെന്നൊരിരിയ്ക്കാം
അല്ലെങ്കിൽ നമ്മൾതൻ കീർത്തനം കേൾക്കുവോ-
നല്ലല്ലോ വിണ്ടുമുടിപ്പു സൂര്യൻ!

മണ്ണിന്റെ പച്ചപ്പുൽപ്പട്ട കണ്ടുണ്ടായ
വിണ്ണിൻകുരിമുഖമെങ്ങു പോയി?
നേരേമറിച്ചു,തിൻപ്രേമപ്രകാശങ്ങൾ
താരങ്ങളായി മുളച്ചു രാവിയ്ക്ക്
ചുംബനം ചെയ്തയായുന്മുഖീഭൂതമാം
നമ്മുടെയാമ്പലപ്പുറിയെ
വാഴ്ചപ്പാടങ്ങൾതൻ വണ്ണമെടുത്തത്ര
വാഴ്ത്തുന്നു വാസരം സന്ധ്യതോറും
അങ്ങിങ്ങു വാറിടത്താരോ പരത്തിയ
പിംഗളവണ്ണമാം മേഘവൃന്ദം

പുളകാങ്കുരം

മുറും പകന്നിതാ കാണുന്നു, പുനെല്ലു
മുറത്തുണങ്ങുവാൻിട്ടതായി.
മാറുകെന്നാത്തു കയ്യാൽ പുഴയുണ്ടു
തീരത്തെത്തൊട്ടു തലോടിടുന്നു;
അങ്ങുള്ള വൃക്കലതാദികളാറിയാ
ഭംഗിയും പ്രേരണിയുമേറിതാനും.
ചെററക്കടിയിലും കൊട്ടാരക്കെട്ടിലും
മൊറപ്പരിചൊടേ വാണരുളി
വിജ്ഞാപനമേല്ക്കുന്നു വിശ്വേശൻ,
തൃക്കക്കരെയെടുന്നെ നേരിൽ.
കുരളുവണ്ഡമൊക്കെയുമൊന്നിച്ചി-
ന്നാരാടിയില്ലുന്നിതാർജ്ജുനത്തിൽ.
എന്നാലിന്നെന്നെസദ്യകാവണ്ഡസൗഭാഗ്യം
വന്നായ് നകരവാൻ കണ്ണുവിടെ?

മുറുമുറുതയേയും താറിട്ടൊരു
ചുറ്റിപൊതുങ്ങിത്താൻ കണ്ടു കണ്ണേ,
വേലിവരമ്പാൽപ്പകുത്തു വിലത്തല്ലോ
വേണ്ടു കൃഷിപ്പണി വിൻപോട്ടത്തിൽ.
തൻപിടിയ്ക്കുള്ളിലൊതുങ്ങണം ബ്രഹ്മാണ്യം;
സന്ദൃഷ്ട്വകാമനാണെന്നു മന്ത്രിൻ.

കാണക്കാഴ്ച

അക്കൈവിരൽപ്പാടെങ്ങുതു വൈകുണ്ഠം;
ദുഃഖവും സഹ്യമാ മുദ്രവെച്ചാൽ.
എൻറയാണീശ്വരൻ — ആധ്യാത്മികാഗമം —
മെന്തുമിപ്പൊൻചെപ്പിലിട്ടു പൂട്ടി
കാവലായ് നില്ക്കുന്ന മനുഷ്യബുദ്ധിയെ —
ശേഖരതപത്തിനും തൊട്ടുകൂടാ.
അപ്പതൻ പൂക്കളുമഗ്രതാരങ്ങളു —
മൊപ്പം രമിച്ച മകിത്തടമേ,
ഏകതപമാനമെന്ന തത്ത്വത്തിനും —
ജ്ഞകുളപ്പൊന്തമാമോണ നാളേ,
അങ്ങനെയുഗ്രഹപാത്രങ്ങളോ, ഹന്ത,
ഞങ്ങൾ വിഭിന്നതാരാധകന്മാർ!

അല്ലെങ്കിലന്യതമിദ്രതെയാദിത്യം —
നാക്കിയ ചക്രത്തിരിച്ചലിൻറ —
കരമണൽത്തരിയാലെയി ബ്രഹ്മാണ്ഡം —
മെടുക്കിപ്പിടിക്കും വൻചേപ്പിൻറ —
മരൊരു തൂപന്താൻ സ്വാത്മമാംസ്വപ്നത്തിൽ
മന്ത്രിമെയെത്തിച്ച കാൽത്തളപ്പം!

എങ്കിലും

(മുഹൂർത്തം)

1

അമ്മ മടിയിൽ വെച്ചൊന്നു ചിരിയ്ക്കുക -
നമ്മവെച്ചെത്രയും കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി
പിഞ്ചുകുറുത്തുതാഴ്ത്തുകൊട്ടി? ചുരു -
ണ്ടൻചർമ്മത്തിലൊരധ്യായത്തിൽ!
ഇന്നു ഞാൻ കാണുന്നതെന്തും കമിമുഖം;
കുന്നമില്ലെന്നയാശപാശ്ശു നാക്കാൻ -
എന്തോ വെറും മൂടലാമമ്മുകുറുബ്ബാഗ -
മെന്തൊ ഹോക്കൊട്ടൊട്ടിച്ചിമുക്കട്ടം!
കുട്ടികളാട്ടിമാൻ വെറുവീഴ്ചവൊഴേ
പൊട്ടിക്കരയുവതത്ര സാമ്പം -
ബാധ, മാറോടോം മാനുഷജീവിത -
നാടകത്തിനുള്ള നാടിഗാനം!
ഞാനിപ്പോഴുണ്ടു കല്ലിൻമുനകളാം
ചാരിൻ നവരത്തരോചിസ്സുകൾ;
ജീവിത ചുളയിലാളിടം തീജപാല -
യാവാമമരതപമുദ നമ്മിൽ; -

ഏകിലും

ശോകമാകും വളം വെച്ചുകിട്ടിടണം
ലോകമേ, നിന്റെ വളച്ചുണ്ണേനോ!
ആവട്ടെ, ഭാവിയിലുണ്ടാക്കുന്നേകിലും
മീ വരും കൂമിരുട്ടെത്ര ഘോരം!

ഏകിലുമിങ്ങൊരു പൂഴിത്തരിയുമി-
ല്ലാൻകരളൊട്ടിപ്പിടിപ്പിച്ചിടാതെ;
പേരായിട്ടും ഞാൻ കെട്ടിപ്പണരാതി-
ല്ലീ മന്നിലിന്നു നിഴൽറ്റാടൊന്നും!

II

വമ്പാൻ കാലഭേദത്തിൻ കളിത്തല്ലി-
ലൊൻഭാഗാചന്ദ്രൻ തെരിച്ചുപോകെ,
ഉത്തമസ്സാമെൻമന്ദസ്സിൽ ചകുപ്പുപോ-
ലസ്സമിജ്ജാസ്സന്ധ്യയെങ്ങുമേൽക്കൂ,
മന്നിനാൽക്കേവലം തള്ളപ്പെട്ടുള്ള ഞാ-
ന്നെന്നിൽത്തിരിച്ചുവന്നെത്തി വീണ്ടും
എൻചുട്ടചോര പേത്തിററിറുവീണൊര-
സ്സഞ്ചാരമാഗ്ഗത്തെസ്സംസരിയ്ക്കേ,
കാരോ കരികൽനറുങ്ങുമെൻകണ്ണുകൾ-

ചുരുക്കങ്ങൾ

കോമോ മഹേശ്വരലിംഗമായി!
 പൂർണ്ണകൊടികളോരോന്നുമെന്നുള്ളില-
 കല്യാണകൃഷ്ണന്റെ മൈവടിവായ്!
 ദുഃഖമേ, നിത്യേന; തൃക്കുഴൽ ചേപ്പത-
 ഞ്ഞൊക്കയും ശ്രീകോവിൽതന്നെയല്ലോ!
 നിത്യസ്ഥിതനായ ഞ്ഞിൽപ്പതിയെന്നു
 നിവാണത്താമരമൊട്ടു താരോ!

എങ്കിലുമവലംതന്നിലേ താമസ -
 മെന്നാക്കുവാൻ മമ തോന്നുന്നില്ല;
 തേവിടിപ്പെണ്ണിന്റെ മെത്തയും വൈലൊ-
 പ്താഴ്വൈലെന്നെന്തൊരു പാശായിട്ടില്ല

III

നഗ്നങ്ങളായാലും പൊൻചെരിപ്പിട്ടാലും
 വെയ്ക്കുന്ന കാൽകളിൽ മുളളുകൊൾകെ,
 ഉത്തന്നു പിന്നെയും പിന്നെയും പിന്നിൽനി-
 നെന്നേതോ വിമോഹമൊന്നിജ്ജനത്തെ!
 കണ്ണനിർ വീണു കത്തിൻ കാൽവെപ്പുകൾ
 മണ്ണിലെത്തൊണ്ടുപോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കെ,

ഏകിലും

മുമ്പിലുണ്ടെന്നോ മഹാമേരുവെന്നു ഞാൻ
പിമ്പോട്ടു നോക്കാതെ പാഞ്ഞിടുന്നു!
പൊട്ടിക്കരയലാണാരംഭമോ വീല്പ്-
മുട്ടലവസാനമീവിധത്തിൽ,
ചെന്നെടത്തേതാണ്ടു പിന്നെയും ചെന്നിടും
ദുർന്നിവാമരമൊരു ഭീശ്വരാനും,
ചക്രവാളാന്തരത്തമ്പുരമിച്ഛുകൊ-
ണ്ടി, കണ്ടനാളൊക്കെ ഞാൻ നടത്തി-
പൊട്ടിച്ചിരിയൊട്ടു കൂടിയാൽക്കണ്ണനീർ
പൊട്ടിയിട്ടല്ലാതെ കണ്ടതില്ല;
തകത്തുടുപ്പു തെളിയുന്ന സന്ധ്യപോൽ
പകിലമാകാതിരിയ്ക്കു യില്ല.

ഏകിലും കാലത്തൊടെന്നുടെ വാദമു-
ത്തികളീയല്ലിലാണെന്നുതന്നെ;
എപ്പോഴായാലും വിണ്ണിങ്ങുതാരിട്ടേച്ചാ-
ണൽപ്പതിച്ചിടുകെന്നന്ത്യശ്വാസം!

പുളകാങ്കുരം

നീളുകതന്നെ പിന്നെയും പിന്നെയും!
എന്തിനൊരൊപ്പരയെന്നു, ദുഃഖിധി
ബന്ധുവാമെന്നിങ്ങൊട്ടുനാൾകൊണ്ടെന്നോ?
പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോഴെൻ നാവൊട്ടും
പൊന്തിട്ടന്നില്ലതിനെഴുപിഴ്ന്നുവാൻ.
മണ്ണടിത്തോരൻ ചിത്തമുളച്ചുണ്ടാം—
വണ്ണമെന്തും നിലക്കൊള്ളുമുഴിയിൽ—
കൂട്ടിമുട്ടും തമസ്സുകൽ നിന്നുപു—
ഇട്ടമുണ്ടാകമന്തരിക്കാത്തരേ—
എത്രയേറെ വിട്ടോടുന്നവോ പുക
പത്രയത്ര പന്നിങ്ങോട്ടുകുതാൻ!

ഈ വിചാരങ്ങൾ ചെന്നു ചതിഞ്ഞതോ
ദ്വോവിൽ മിന്നുന്ന പൊന്നിൻകുരിപ്പുകൾ!
താരകങ്ങളേ, നിങ്ങളിലോരോന്നും
പാരിയാപ്പമുള്ളോരോ പ്രപഞ്ചമോ?
ഈവിധം ഭവാനാരിലുമാരാൻ
ഭൂവിതിൻ ഭംഗി കണ്ടു രസിയെന്നോ?
വെൽക, വെൽക, തമസ്സേ, ജഗത്തുകൾ—
ക്കായെങ്ങുതാൻ തേജസ്സുതളുന്നു!
വെള്ളയാമൊരു പൂച്ചിൽ മയങ്ങുമി.

എന്റെ സുഖം

യുജ്ജ്വലമരിവില നിൻപ്രാഭം
ഗാനകേളികളെന്തിന? - പ്ലീനൈഷം
മൗനശീലമേ പൂണ്ണതൻഗുണം!
വീണ്ടും വീണ്ടുമ്പൂണ്ണതയികലേ -
ശ്ലാഘ കണ്ണിതവും നുകന്തേ:
“എത്രകണ്ടിരുകൊള്ളാമൊരല്ലിനെ -
നദീഗന്തത്തെ പേർക്കറിയില്ലുണ് -
കാലചക്രം തിരിയുന്നതീയൊരു
കായസിദ്ധിയ്ക്കു വേണ്ടിയാണെങ്കിലോ,
പോരും പോരുമതെന്നൊരു പുഞ്ചിരി
പോലെ വെൺമുഖമിത്ര വാറിടും”

സത്യമെന്നതിൻ ചംഗളരൂപമു
ണ്ടിരുമയിലും പാഴ് നിഴലെന്നിയേ
കൂരിരുട്ടിനുദിയ്ക്കും പ്രസാദമി
ങ്ങേറിയേറി പ്രഭാതമായ് തീരുന്ന!

ചാട്ടുകന്തങ്ങൾ ചുറ്റും നിരന്നവ -
നാട്ടവിദ്യകൾ താനേ പഠിയ്ക്കുന്നു:
മത്സ്യജന്മത്തിനുള്ളിൽ കിടപ്പുണ്ടി
സ്തുതിവിധതയെങ്കിൽ സ്സുഖിതൻ ഞാൻ.

നാസ്തർ

(ശബരി)

I

കല്ലോലമാലയിൽ .. ആരുടെ ലീലയോ?—
വെള്ളാരങ്കല്ലൊന്നു വന്നു വീണു.
വാതാൻ തൃക്കൈതാൻ മറുജീവയൊത്തു
വാരികുരസ്സിടുള്ളൊന്നാണത്രം
അത്രമേലകുന്തൻ ചുംബനത്താൽത്തെളി—
മുത്താസ്തിടക്കെയി മുഗ്ധവസ്തു
മുത്തുചിപ്പിജ്ജി,പന്ധതമിസ്രത്തി,—
ലെത്തുവാണേറെക്കൊതിയായലോ,
വീണ്ടുമഗാധത്തി,പാഴമളന്നുള—
ന്നാണ്ടുതുടങ്ങിയതാ:—കുറിയാം!
സൈരമായ് വിശിതസ്വരത്തു നില്ക്കുന്ന
താരങ്ങൾ കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു രണ്ടും.
അല്ലെങ്കിലുദ്വീപുഗോളങ്ങൾ മുറുമി—
ക്കല്ലിന്റെ രൂപാന്തരങ്ങളാമോ?
സർവ്വവിഴങ്ങിയോ ശൂന്യതയിങ്കലി—

നിസ്സാരം

സ്തംഭം പിന്നെയുരിട്ടു പാഴിൽ;
ബാലകൻ ഞാൻ വിശ്വരൂപിണിതന്നുട -
ചേലയിൽ വീണ്ടും പിടിച്ചുതുങ്ങി!

ചുരുങ്ങിയല്ല, നാശമുണ്ടായില്ലൊ, -
രൊറാക്കുമിളയും പൊങ്ങിയില്ല;
ഇപ്പോഴൊക്കെയേ സ്വാഗതം ചെയ്യുവാൻ
നില്പതാണിങ്ങുപാതയോ?
ഇല്ലായ് തെന്നല്ല തരോട്ടുവാണൊരു
കൊച്ചുപയേയും ജനിപ്പിക്കാതെ,
കണ്ണിൽപ്പെടാവുന്ന മണ്ഡലമില്ലാതെ,
വീണ്ടും നാകവുമുൾച്ചേരാതെ,
പുല്ലുൾപ്പിച്ചാർത്തിന്നുമാവശ്യമില്ലാതെ, -
യക്കോട്ടും കാരാലും പെട്ടിടാതെ,
എങ്ങു നിന്നെന്നു കെട്ടോട്ടെന്നമില്ലാതെ, -
യെന്തിനാണെന്നു മറിഞ്ഞിടാതെ,
നിസ്സാരജീവിതാവസ്ഥയെക്കാട്ടിക്കൊ -
ണ്ടിസ്സാധു കിഴ്ചോട്ടു പോയിട്ടു.

പട്ടികാങ്കരം

11

വെൽകു നീ, വെൽകു നീ, നിസ്സാരഭാവമേ,
ലോകത്തിൽ മേന്മകൾക്കുധാരമേ!

നഗ്നതയെന്നൊന്നു മൃഗമായല്ലയോ

നൽപ്പട്ടപ്പു വിലപ്പെട്ടനു?

വജ്രത്താനത്തിന്നു വിശിഷ്ടത കിട്ടുന്ന...

തദുത്താനത്തിന്റെ കൈവേലയാൽത്താൻ.

എന്തൊരു ദീപ്തിയും മിന്നോണമെങ്കിലി-

യസ്സകാരപ്പട്ട വിന്നിൽ വേണം.

വെൽകു നീ, വെൽകു നീ, നിസ്സാരഭാവമേ,

ലോകത്തിൽ മേന്മകൾക്കുധാരമേ!

അല്ലെങ്കിലിതൊരു മൺതരി ചേണം നി

ന്നില്ലെങ്കിലെങ്ങൊരാൾ ബ്രഹ്മാണഡവും?

കെല്പറ്റത്തെങ്കിലുമെന്തുകൂടും ചെല്ലാജ്ഞി

ലപ്പോഴേ നിശ്ചയം കാവചകൂടും!

കാലത്താത്തിയവാതിരക്കുളി കഴി -
 ഞ്ഞെത്തും വിമുക്താക്ഷിതൻ
 ബാലപ്പുതുളുമ്പായിൽപ്പരിമളം
 ചുട്ടം നിറുട്ടി പാൽ
 ചെറുഞ്ചും വളകാഞ്ചം വെരണ -
 മൃഗേന്ദ്രം മൻ തൻകര -
 താലാലിങ്ങു കുരിച്ചു വിത്രമനോ
 സാഹം ജനിയ്ക്കണമേ!

